

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Cob/178/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722203288
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Blaha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:5722203288.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Blahu, členiek senátu Mgr. Miriam Kamenskej a JUDr. Andrey Gindlovej v právnej veci žalobcu BFF Central Europe s.r.o., so sídlom Mostová 2, 811 02 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 44 414 315, zast. LEAGLE s. r. o., so sídlom Kuzmányho 3997, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 36 856 509 proti žalovanému Univerzitná nemocnica Martin, so sídlom Kollárova 4248/2, 036 56 Martin, IČO: 00 365 327 o zaplatenie sumy 1.287.401,57 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Okresného súdu Martin sp. zn. 18Cb/51/2022-357 zo dňa 23. augusta 2023 v znení opravného uznesenia sp. zn. 18Cb/51/2022-379 zo dňa 4. septembra 2023, takto

rozhodol:

I. Rozhodnutie Okresného súdu Martin sp. zn. 18Cb/51/2022-357 zo dňa 23. augusta 2023 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 18Cb/51/2022-379 zo dňa 4. septembra 2023 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozhodnutím v prvej výrokovej vete žalobu zamietol. V druhej výrokovej vete priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

2. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1.287.401,57 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 17.776,72 Eur a s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.287.401,57 Eur od 24.09.2022 do zaplatenia a paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 5.680,- Eur. Svoj nárok odôvodnil tým, že ako podnikateľský subjekt poskytujúci rôzne finančné služby vystavil dňa 04.07.2022 podľa § 303 a nasl. Obchodného zákonníka (ďalej aj „ObZ“) v prospech obchodnej spoločnosti MEDICAL GROUP Sk a. s., IČO: 31 708 030 (ďalej aj „MEDICAL GROUP“ alebo „veriteľ“) ručiteľské vyhlásenie, v ktorom sa ako ručiteľ zaručil uvedenému veriteľovi plniť za žalovaného (ďalej aj „dlžník“) jeho splatné peňažné pohľadávky voči veriteľovi, ak ich nesplnil dlžník, až do výšky istiny v sume 1.570.000,- Eur a v súhrnnej výšky 75.000,- Eur úrokov z omeškania v lehote trvania ručenia 12 mesiacov odo dňa jeho vystavenia, t.j. najneskôr do 04.07.2023. Účelom ručiteľského vyhlásenia bol záväzok žalobcu ako poskytovateľa finančných služieb vo forme ručenia poskytnúť veriteľovi finančné zabezpečenie plnenia splatných finančných záväzkov žalovaného (dlžníka) ako objednávateľa a odberateľa zdravotníckych materiálov, tovarov a služieb dodaných mu veriteľom. Za dodaný tovar vystavil veriteľ žalovanému ako dlžníkovi faktúry za dodávku tovaru a služieb so splatnosťou od 31.08.2021 do 28.06.2022, ktoré žalovaným uhradené neboli. Veriteľ po vystavení ručiteľského vyhlásenia vyzval žalovaného písomne dňa 04.07.2022 na plnenie splatných záväzkov zo 142 faktúr vo výške 1.287.401,57 Eur špecifikovaných v prílohe výzvy do 5 dní od jej doručenia s upozornením, že ak v tejto lehote žalovaný dlžnú sumu neuhradí, uplatní si veriteľ svoje práva voči žalobcovi ako ručiteľovi na základe ručiteľského vyhlásenia. Žalovaný ako dlžník v určenej lehote, ktorá uplynula 15.07.2022 uvedené záväzky neuhradil ani v časti. Veriteľ preto vyzval dňa 19.07.2022 žalobcu ako ručiteľa na zaplatenie dlžnej sumy z titulu ručenia. Žalobca listom zo dňa 20.07.2022, doručeným žalovanému 21.07.2022, oznámil žalovanému ako dlžníkovi uplatnenie nároku veriteľa voči žalobcovi ako ručiteľovi so špecifikáciou splatných záväzkov.

Zároveň ho vyzval v lehote 7 pracovných dní na oznámenie námietok, ktoré by mohol uplatniť voči veriteľovi proti plneniu záväzkov žalovaného, inak právo námietok podľa § 309 ObZ zanikne. Žiadne námietky v určenej lehote žalovaný neoznámil. Žalobca ako ručiteľ splnil dňa 29.07.2022 svoj ručiteľský záväzok veriteľovi prevodom finančných prostriedkov vo výške splatnej istiny záväzkov v sume 1.287.401,57 Eur. Žalobca preto podľa § 308 ObZ nadobudol dňa 29.07.2022 voči žalovanému práva veriteľa na zaplatenie peňažnej sumy vo výške uhradenej istiny 1.287.401,57 Eur a stal sa osobou oprávnenou na vymáhanie tejto sumy, vrátane príslušenstva od 30.07.2022 do zaplatenia. Žalobca oznámil listom zo dňa 01.08.2022 žalovanému splnenie ručiteľského záväzku voči veriteľovi, pričom žalovaný žiadnu sumu žalobcovi neuhradil. Žalobca si preto v tomto konaní uplatnil istinu 1.287.401,57 Eur na základe 142 faktúr tvoriacich základ nároku žalobcu, ako aj vyčíslený úrok ku dňu 23.09.2022 v sume 17.776,72 Eur a 9 % úrok z istiny 1.287.401,57 Eur od 24.09.2022 do zaplatenia, vrátane paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky.

3. Vzhľadom na námietky žalovaného žalobca v priebehu konania poukázal na to, že žalovaný nenamieta existenciu, právny základ a výšku žalobou uplatneného nároku a ani to, že pohľadávky sú po lehote splatnosti, neboli žalovaným uhradené a nezanikli ani z časti, t.j. nenamieta právny základ a nárok veriteľa na zaplatenie úrokov z omeškania z neuhradených pohľadávok. Pokiaľ žalovaný v priebehu konania napádal platnosť ručiteľského vyhlásenia z dôvodu jeho neurčitosti, žalobca namietal, že sa jedná len o všeobecné námietky, ktoré považuje za účelové, nepodložené a nesprávne. Tvrdil, že sú splnené podmienky pre platnosť formy a obsahu ručiteľského vyhlásenia podľa § 303 nasl. ObZ, boli splnené podmienky vzniku záväzku z ručenia na základe ručiteľského vyhlásenia, a to existencia alebo vznik hlavného záväzku zabezpečovaného ručením, záväzkové vzťahy žalovaného ako dlžníka vo vzťahu k veriteľovi vznikli a trvali v čase plnenia žalobcu ako ručiteľa, dlžník veriteľovi svoje záväzky nesplnil, bola dodržaná písomná forma ručiteľského vyhlásenia a zákon umožňuje ručením zabezpečiť akýkoľvek existujúci záväzok a tiež vzniknutý v budúcnosti. Na vznik ručiteľského záväzku sa nevyžaduje súhlas dlžníka, účastník vzťahu založeného ručiteľským vyhlásením bol žalobca a nie žalovaný ako dlžník. Veriteľ formu, rozsah a spôsob plnenia z ručenia akceptoval bez výhrad. Identifikácia, t. j. určenie zabezpečovaných záväzkov z titulu ručenia v ručiteľskom vyhlásení veriteľ akceptoval odkazom na subjekt dlžníka, obchodné zmluvy s dlžníkom ako právny dôvod záväzkov, čas trvania ručenia, maximálnu výšku istiny, t. j. súhrnný peňažný limit a poukazoval aj na zmluvu o poskytovaní finančných služieb uzavretú medzi žalobcom a veriteľom č. R/08/2020 zo dňa 01.07.2022. Veriteľ sám identifikoval splatné peňažné záväzky voči dlžníkovi zabezpečené ručením, a to vo forme zoznamu faktúr ako písomnej prílohy k písomnej výzve na plnenie dlžníkovi zo dňa 04.07.2022, resp. vo forme prílohy (zoznam faktúr) k písomnej výzve na plnenie pri uplatnení záväzku z ručenia zo dňa 19.07.2022 voči žalobcovi ako ručiteľovi. Podľa žalobcu námietka určitosť ručiteľského vyhlásenia patrila v čase do plnenia ručenia len veriteľovi, resp. ručiteľovi v spore ako účastníkom ručiteľského vzťahu. Žalobca poukazoval na rozhodnutia Okresného súdu Košice II sp. zn. 35Cb/95/2002 zo dňa 03.11.2022, sp. zn. 31Cb/74/2021-432 zo dňa 21.09.2022, ktoré sa vysporiadali s obdobnými námietkami žalovaných k neurčitosti ručiteľského vyhlásenia zhodného s ručiteľským vyhlásením v prejednávanej veci a tieto námietky vyhodnotili ako nedôvodné a neprípustné z dôvodu dostatočného určenia pre ich adresátov – veriteľov, pričom dlžníkovi takáto námietka neprináleží. Žalovaný sa dozvedel o budúcom plnení žalobcom ako ručiteľom na základe písomnej výzvy veriteľa zo dňa 04.07.2022, ktorej prílohou bola špecifikácia konkrétnych záväzkov v podobe zoznamu dodávateľsko-odberateľských faktúr za tovary a služby dodané žalovanému veriteľom. Tieto záväzky boli identifikované aj v oznámení žalobcu voči žalovanému o uplatnení nárokov z ručenia zo dňa 20.07.2022. Žalobca úhradou záväzkov žalovaného z titulu ručenia vstúpil do práv a povinností pôvodného veriteľa podľa § 308 ObZ, pričom postavenie žalovaného ako dlžníka nie je neisté a preto nie je dôvod na skúmanie právneho postavenia žalobcu ako veriteľa. Žalovaný nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu ručiteľského vyhlásenia. K námietkam omeškania žalovaného žalobca zdôrazňoval aplikáciu Obchodného zákonníka s vylúčením aplikácie Občianskeho zákonníka. K námietke žalovaného k potvrdeniu veriteľa o prijatí plnenia z ručenia zo dňa 06.09.2022 uviedol, že toto bolo za veriteľa vystavené finančným riaditeľom, ktorého pracovné zaradenie spĺňa požiadavku na tento úkon. Námietky voči uplatneniu paušálnej náhrady nákladov považoval žalobca za účelové a poukazoval na judikatúru ESD, rozhodnutia Okresného súdu Martin a Krajského súdu v Žiline.

4. K tvrdeniu žalovaného o simulácii právneho úkonu žalobca uviedol, že argumenty žalovaného neumožňujú prijať záver o neplatnosti ručiteľského vyhlásenia z tohto dôvodu, pričom nebola vôľa ani na strane veriteľa, ani na strane žalobcu simulovať právny úkon ručenia. K námietke žalovaného o poskytnutí finančných služieb za odplatu žalobca uviedol, že táto argumentácia nemá nič spoločné

s obsahom ručiteľského záväzku, pretože zaplatenie určitej sumy za poskytnutie ručiteľského záväzku nemá vplyv na platnosť ručiteľského vyhlásenia.

5. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že okresný súd na základe návrhu žalobcu na pojednávaní dňa 22.03.2023 pripustil uznesením č.k. 18Cb/51/2022-276 zo dňa 21.04.2023 zmenu žaloby tak, že v prípade spornosti platnosti ručiteľského vyhlásenia si žalobca uplatňuje nárok z titulu bezdôvodného obohatenia pri aplikácii § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), rovnako § 454 OZ. Na pojednávaní dňa 03.08.2023 okresný súd opätovne pripustil zmenu žaloby nároku žalobcu uplatneného eventuálne ako bezdôvodné obohatenie tak, že eventuálny nárok z titulu bezdôvodného obohatenia znie: „Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi peňažnú sumu 1.287.401,57 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy 1.287.401,57 Eur od 04.08.2022 do zaplatenia a zaplatiť žalobcovi peňažnú sumu vo výške 5.680,- Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.“

6. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalovaný namietal neurčitost' ručiteľského vyhlásenia. Určitost' zabezpečeného záväzku je treba vykladať tak, že ide o jeho kvalifikáciu takým spôsobom, aby nebol zameniteľný s iným. Z ručiteľského vyhlásenia musí byť zrejmé o aký záväzok ide, teda ktorý má byť zabezpečený ručením. Dôležitá je identifikácia z hľadiska obsahu a rozsahu, ale aj právneho dôvodu (rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6CoCsp/74/2022, rozsudok NS ČR 32Cdo/83/2013, sp. zn. 32Cdo/3867/2009). Predmetné ručiteľské vyhlásenie však nevymedzuje zabezpečované záväzky určitým spôsobom, nie je z neho zrejmé, či sa týka len už existujúcich, t. j. minulých záväzkov, alebo aj záväzkov, ktoré vzniknú v budúcnosti. Neuvádza jednoznačne ani právny dôvod vzniku zabezpečovacích záväzkov, ktoré nie sú vymedzené nezameniteľným spôsobom, naopak, jednotlivé záväzky, ktoré pod toto ručiteľské vyhlásenie spadajú, je možné ľubovoľne meniť. Namietal, že v ručiteľskom vyhlásení sa odkazuje na Zmluvu o poskytovaní finančných služieb č. R/08/2002 zo dňa 01.07.2022, podľa ktorej sa malo pri plnení ručiteľského vyhlásenia postupovať. Namietal poskytnutých 7 pracovných dní na uplatnenie námietok, keďže oznámenie mu bolo doručené dňa 21.07.2022 a žalobca plnil pôvodnému veriteľovi už dňa 29.07.2022, t. j. pred uplynutím 7 pracovných dní na oznámenie námietok. Namietal v zmysle § 308 ObZ, že ručiteľ má nárok na úroky z omeškania od momentu, v ktorom plnenie z dôvodu ručenia veriteľovi poskytol, najskôr však od momentu oznámenia tejto skutočnosti pôvodným veriteľom žalovanému ako dlžníkovi. Ak nie je preukázané plnenie z ručenia, žalovaný ako dlžník sa nemohol dostať do omeškania. Plnením z ručenia dochádza k zákonnej cesii pohľadávky pôvodného veriteľa na ručiteľa v tom rozsahu, v akom došlo k úhrade a preto by sa mala aplikovať úprava § 526 Obchodného zákonníka (správne malo byť uvedené „Občianskeho zákonníka“). Namietal, že potvrdenie o prijatí plnenia na základe ručenia zo dňa 06.09.2022 vystaveného veriteľom nebolo vystavené štatutárnym orgánom tejto obchodnej spoločnosti. Namietal výšku uplatnených paušálnych náhrad za 142 faktúr po 40,- Eur s odkazom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2011/77 EÚ zo 16.02.2011 a požadovanú sumu 5.680,- Eur nie je možné považovať za spravodlivú náhradu nákladov súvisiacich s uplatnením pohľadávky podľa § 369c ObZ.

7. Žalovaný poukázal na viaceré rozhodnutia súdov podľa ktorých, ak veriteľ vymáhal viaceré pohľadávky prostredníctvom jedného konania, nie je na mieste, aby znášal dlžník náhradu nákladov vynásobených počtom pohľadávok. K uplatnenému eventuálnemu nároku žalobcu z titulu bezdôvodného obohatenia uviedol, že na strane žalovaného nedošlo k bezdôvodnému obohateniu, keďže nie sú naplnené znaky bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 2 a § 454 OZ medzi žalobcom a žalovaným. K žalobcom predloženým rozhodnutiam okresného súdu uviedol, že v zmysle § 193 CSP tieto nie je možné považovať za judikatúru. K predloženej Zmluve o poskytovaní finančných služieb č. R/08/2022 zo dňa 01.07.2022 poukázal na jej čl. IV. bod 1, podľa ktorého mal pôvodný veriteľ uhradiť žalobcovi ako poskytovateľovi finančných služieb odplatu za poskytnutie finančnej služby v percentuálnej sadzbe z celkovej sumy istiny a úrokov z omeškania, ktoré žalobca ako poskytovateľ a ako ručiteľ uhradí klientovi za dlžníka a ktorá bude splatná v deň poskytnutia plnenia klientovi z titulu ručenia. V ručiteľskom vyhlásení bolo uvedené, že ručiteľ mal poskytnúť veriteľovi plnenie za súčasného splnenia všetkých podmienok podľa bodu 3.3. Zmluvy o poskytovaní finančných služieb č. R/08/2022 zo dňa 01.07.2022 (ďalej „Zmluva o poskytovaní finančných služieb“). Podľa žalovaného sa preto nejedná o ručenie podľa § 303 a nasl. ObZ, ale ide o iný zastretý právny úkon, ktorého predmetom bolo poskytnutie finančných služieb žalobcom pre spoločnosť MEDICAL GROUP Sk a. s., za ktorú bola následne žalobcovi podľa čl. IV. bod 1 poskytnutá veriteľom odplata. Podľa žalovaného simulácia predstavuje rozpor, neznhodu medzi vôľou a jej prejavom. Simulovaný právny úkon môže trpieť vadami vôle (nebol urobený slobodne a vážne), alebo aj vadami prejavu (nebol urobený určite a zrozumiteľne). Ak u simulovaného konania absentuje vážnosť vôle, takýto simulovaný úkon je neplatný podľa § 37 ods. 1 OZ a súd musí na takúto absolútnu neplatnosť prihliadať z úradnej povinnosti. Ak simulované konanie vo svojej pohnútky slúži k zastretiu iného právneho úkonu, jedná sa o disimulované konanie. Ak má byť

právnym úkonom zastretý iný právny úkon, platí tento úkon, ak zodpovedá vôli subjektov a sú splnené aj ostatné náležitosti požadované zákonom na jeho platnosť podľa § 41a ods. 2 OZ (rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/12/2012). Ručenie preto považuje za absolútne neplatný právny úkon a žalobca nie je aktívne legitimovaný ani vo vzťahu k prípadnému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže žalobca nebol subjektom na úkor ktorého sa mal žalovaný akýmkoľvek spôsobom obohatiť.

8. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalobca, označený ako ručiteľ v listine zo dňa 04.07.2022 označenej: „Ručiteľské vyhlásenie podľa ust. § 303 a nasl. Obchodného zákonníka v platnom znení“ (ďalej „ručiteľské vyhlásenie“), vyhlásil spoločnosti MEDICAL GROUP Sk a. s., IČO: 31 708 030, označenej ako veriteľ, že veriteľa uspokojí, ak mu dlžník nesplní záväzky dlžníka – žalovaného voči veriteľovi, „vzniknuté medzi dlžníkom a veriteľom na základe dodania tovaru a služieb veriteľom dlžníkovi do súhrnnej výšky 1.570.000,- Eur istiny a do súhrnnej výšky 75.000,- Eur úrokov z omeškania za nasledovných podmienok:

- Doba, počas ktorej toto ručenie trvá, je 12 mesiacov odo dňa jeho vystavenia.

- Vo vzťahu k vyššie špecifikovaným záväzkom dlžníka preberá ručiteľ týmto ručiteľským vyhlásením ručenie do súhrnnej výšky 1.570.000 Eur istiny a do súhrnnej výšky 75.000,- Eur úrokov z omeškania, táto suma teda bude predstavovať limit súhrnného plnenia, ktoré je ručiteľ povinný poskytnúť veriteľovi za dlžníka počas trvania doby tohto ručenia, pričom táto suma sa bude postupne počas trvania doby tohto ručenia znižovať o každé plnenie, ktoré ručiteľ za dlžníka poskytne veriteľovi, čím bude dochádzať k znižovaniu rozsahu záväzkov, za ktoré sa ručiteľ týmto ručiteľským vyhlásením zaručuje, pričom, ak ručiteľ poskytne za dlžníka veriteľovi počas trvania doby tohto ručenia plnenie v súhrnnej výške 1.570.000 Eur istiny a do súhrnnej výšky 75.000,- Eur úrokov z omeškania, jeho ručenie podľa tohto ručiteľského vyhlásenia automaticky zaniká.

- Ručiteľ poskytne veriteľovi plnenie záväzkov dlžníka, za ktoré sa týmto ručiteľským vyhlásením zaručil a ktoré dlžník veriteľovi nesplnil na základe písomnej výzvy veriteľa, doručenej ručiteľovi, pričom ručiteľ poskytne veriteľovi toto plnenie do 14 dní odo dňa doručenia výzvy na plnenie a súčasného splnenia všetkých podmienok podľa bodu 3.3 Zmluvy o poskytovaní finančných služieb č. R08/2022 zo dňa 01.07.2022.“

9. Okresný súd ďalej pri zistení skutkového stavu poukázal na výzvu veriteľa MEDICAL GROUP Sk a. s. zo dňa 04.07.2022, ktorou vyzval žalovaného na zaplatenie sumy 1.287.401,57 Eur do 5 pracovných dní od jej doručenia s upozornením, že ak nebude v uvedenej lehote táto pohľadávka uhradená, vyzve na úhradu žalobcu ako ručiteľa na základe ručiteľského vyhlásenia podľa § 303 a nasl. ObZ zo dňa 04.07.2022. Veriteľ pripojil k výzve zoznam faktúr žalovaného pod poradovým číslom 1 – 142 v neuhradenej sume 1.287.401,57 Eur.

10. Okresný súd ďalej poukázal na list MEDICAL GROUP Sk zo dňa 19.07.2022, ktorým vyzval žalobcu na plnenie záväzku z ručenia v celkovej výške istiny 1.287.401,57 Eur, pričom jeho prílohou bol totožný zoznam faktúr pod por. č. 1 – 142 ako vo výzve veriteľa zo dňa 04.07.2022 adresovaný žalovanému.

11. Okresný súd zistil, že žalobca listom zo dňa 20.07.2022 oznámil žalovanému, ktorý ho prevzal dňa 21.07.2012, uplatnenie nárokov z ručenia a požiadal ho o písomné oznámenie prípadných námietok do 7 pracovných dní odo dňa jeho doručenia. Prílohou oznámenia bol zoznam rovnakých faktúr, ako bol doručený žalobcovi od MEDICAL GROUP Sk a. s.

12. Z výpisu z účtu žalobcu okresný súd zistil, že dňa 29.07.2022 žalobca realizoval platobný príkaz na úhradu sumy 1.774.311,44 Eur na účet MEDICAL GROUP Sk.

13. Okresný súd ďalej poukázal na list žalobcu zo dňa 01.08.2022, ktorým žalovanému oznámil, že ako ručiteľ dňa 29.07.2022 zaplatil spoločnosti MEDICAL GROUP Sk za žalovaného pohľadávky v celkovej výške 1.287.401,57 Eur, stal sa novým veriteľom žalovaného z pohľadávok v celkovej výške 1.287.401,57 Eur a žiadal ich úhradu v lehote 5 dní. Prílohou tohto oznámenia bol opätovne zoznam faktúr s vyčíslenou sumou 1.287.401,57 Eur.

14. Okresný súd ďalej poukázal na potvrdenie od MEDICAL GROUP Sk zo dňa 06.09.2022v ktorom potvrdil, že žalobca ako ručiteľ na základe ručiteľského vyhlásenia zo dňa 04.07.2022 poskytol veriteľovi dňa 29.07.2022 plnenie vo výške istiny 1.287.401,57 Eur, ktoré za veriteľa podpísal A. B. C., finančný riaditeľ MEDICAL GROUP Sk a. s. Prílohou tohto potvrdenia bol zoznam faktúr uvedených vyššie.

15. Okresný súd poukázala ďalej na to, že žalobca pripojil aj ďalšie potvrdenie zo dňa 06.09.2022 od MEDICAL GROUP Sk o prijatí plnenia od žalobcu podpísané štatutárnymi zástupcami tohto veriteľa.

16. Okresný súd pri zisťovaní skutkového stavu poukázal na obsah Zmluvy o poskytovaní finančných služieb č. R/08/2022 zo dňa 1.7.2022 (ďalej aj „Zmluva“) uzavretej medzi žalobcom ako poskytovateľom a spoločnosťou MEDICAL GROUP Sk a. s. ako klientom. Podľa čl. I. bod 1.4., predmetom zmluvy je záväzok poskytovateľa poskytovať klientovi finančné služby, podrobne špecifikované v ust. čl. II. a III.

tejto zmluvy, za predpokladu splnenia všetkých zmluvou stanovených podmienok zo strany klienta a záväzkov klienta zaplatiť odplatu a prípadné iné finančné nároky poskytovateľa za poskytnutie týchto služieb, podrobne špecifikované v ust. čl. IV., V. a VI. tejto zmluvy. Okresný súd poukázal na čl. II. bod 2.3.1, bod 2.3.2, čl. II. bod 2.5, čl. III. bod 3.2., čl. III. bod 3.4., čl. III. bod 3.9., bod 3.10. Uviedol, že podľa čl. IV. bod 4.1. sa klient zaväzuje zaplatiť poskytovateľovi odplatu za poskytnutie finančnej služby podľa tejto zmluvy vo výške ... % z celkovej čiastky istiny a vo výške % z celkovej čiastky úrokov z omeškania, ktoré poskytovateľ ako ručiteľ uhradí klientovi za dlžníka, spolu s príslušnou DPH bude splatná v deň poskytnutia plnenia klientov z titulu ručenia.

17. Okresný súd poukázal aj na žalobcom pripojené ručiteľské vyhlásenia, ktoré ako ručiteľ podpísal vo vzťahu k rovnakému veriteľovi aj za iných dlžníkov.

18. Na základe zisteného skutkového stavu sa okresný súd zaoberal námietkou žalovaného o neurčitosti záväzkov, na ktoré sa ručiteľské vyhlásenie vzťahuje. Poukázal na ustanovenie § 303 ObZ, ktoré vyžaduje dodržať obsahovú stránku ručiteľského vyhlásenia aj čo do záväzku uspokojiť veriteľa v prípade nespĺnenia určitého záväzku dlžníkom. Zdôraznil kogentnosť tejto úpravy podľa § 263 ObZ. Podľa okresného súdu bolo dôvodné prihliadať aj na skutočnosť, že medzi veriteľom a žalovaným je veľa dodávateľsko-odberateľských vzťahov, za ktoré veriteľ vystavil súbor faktúr aj nad rámec tých, ktoré sú predmetom žaloby, čo sporné nebolo. Okresný súd vyhodnotil, že identifikácia záväzku v ručiteľskom vyhlásení pojmom „na základe dodania tovaru a služieb veriteľom dlžníkovi, do súhrnnej výšky 1.570.000,- Eur istiny a do súhrnnej výšky 75.000,- Eur úrokov z omeškania“, je veľmi všeobecná a neurčitá. Takáto identifikácia záväzkov ich umožňuje ľubovoľne meniť. Z ručiteľského vyhlásenia nie je ani zrejmé, za aký tovar a za aké služby prípadne majú vzniknúť záväzky žalovaného voči veriteľovi. Aj keď žalobca pripojil zoznam faktúr, na ktoré na základe ručiteľského vyhlásenia ako ručiteľ plnil, avšak tieto podľa okresného súdu nebolo možné na základe ručiteľskej listiny ustáliť, či skutočne na tieto záväzky sa ručiteľ zaviazal ich za žalovaného splniť v prípade, že ich nespĺní sám žalovaný. Podľa okresného súdu je dôležitá presná identifikácia záväzku, keď toto ustanovenie používa pojem „určitý“ záväzok. Z ručiteľského vyhlásenia musí byť zjavné, o aký konkrétny – určitý záväzok ide, je preto dôležitá presná identifikácia z hľadiska jeho obsahu, rozsahu a právneho dôvodu. Podľa okresného súdu ručiteľské vyhlásenie takéto kritérium nenapĺňa. Neodkazuje ani na zmluvu alebo inú listinu, v ktorej je záväzok jednoznačne identifikovaný. Nie je možné určiť, ktorý konkrétny záväzok, z ktorého konkrétneho zmluvného vzťahu, za aký dodaný tovar, prípadne poskytnutú službu za obdobie 12 mesiacov odo dňa vystavenia ručiteľského vyhlásenia sa žalobca zaviazal ako ručiteľ plniť za žalovaného ako dlžníka veriteľovi v prípade, že žalovaný svoj záväzok nespĺní. Námietku žalovaného o neurčitosti zabezpečeného záväzku teda považoval za účinné popretie uplatneného nároku, ktorú vymedzil žalovaný tým, že určitosť zabezpečeného záväzku je potrebné identifikovať tak, aby tento záväzok nebol zameniteľný s iným.

19. Okresný súd poukázal aj na to, že na základe požiadavky ustanovenia § 303 ObZ vyžadujúceho písomnú formu ručiteľského záväzku bolo potrebné vychádzať z obsahu tejto listiny, na ktorej bol právny úkon zachytený a nestačí, že účastníkom právneho úkonu, t.j. veriteľovi a žalobcovi bolo jasné, čo je jeho predmetom a aké sú ich práva a povinnosti, ak to nie je spoznatelne z textu listiny. Určitosť písomného prejavu podľa okresného súdu je objektívnou kategóriou a takýto prejav vôle by nemal vzbudzovať dôvodné pochybnosti o jeho obsahu ani u tretích osôb. Podľa okresného súdu nie je možná ani aplikácia ustanovenia § 35 ods. 2 OZ, pretože ani výkladom podľa tohto ustanovenia nemožno dopĺňať to, čo v príslušnej listine obsiahnuté nie je. Interpretácia právneho úkonu nemôže nahradzovať už vykonaný prejav vôle. Podľa súdnej judikatúry pri písomných právnych úkonoch, ktoré sú pri nedodržaní tejto formy neplatné podľa § 40 ods. 1 OZ, musí byť z písomného znenia každému zjavné, čo je ich predmetom, pričom predmet úkonu musí byť objektívne spoznatelný a označený nezameniteľným spôsobom. Dôsledkom neurčitosti právneho úkonu je jeho absolútna neplatnosť podľa § 37 ods. 1 OZ. Právny úkon je neurčitý, ak je vyjadrenie prejavu vôle po jazykovej stránke zrozumiteľné, avšak nejednoznačné a tým je neurčitý aj vecný obsah a túto neurčitosť nebolo možné odstrániť a preklenúť ani výkladom právneho úkonu podľa § 35 OZ a preto nebolo možné aplikovať ani ustanovenia § 266 ObZ.

20. Okresný súd reagoval aj na námietky žalobcu poukazovaním na rozhodnutia súdov označených žalobcom, ktoré na základe ručiteľskej listiny s rovnakým obsahom ako v prejednávanej veci, vyhodnotili tento úkon ako platný z hľadiska jeho určitosti. Okresný súd poukázal na § 193 CSP, pokiaľ sa jednalo o rozhodnutia okresných alebo krajských súdov. Pokiaľ žalobca namietal zásadu právnej istoty vo vzťahu k predkladaným rozhodnutiam podľa čl. 2 ods. 2 CSP, okresný súd odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo 14.05.2014 sp. zn. 7Cdo/136/2013, podľa ktorého favorizácia inej právoplatne skončenej veci nemá v podmienkach SR všeobecnú (precedenčnú) záväznosť a nemá v nepublikovanej podobe Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR ani faktickú záväznosť pre iné podobné prípady

prejednávane súdmi. Poukázal aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/6/2017, podľa ktorého ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR. Do takéhoto pojmu je možné zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach alebo aj jednotlivo v doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia NS SR názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a na ne nadviazali. Odkázal tiež na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/129/2017, podľa ktorého do pojmu „ustálená a rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ sa zahrňujú aj rozhodnutia Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora EÚ. Ak teda okresný súd nevychádzal z rozhodnutí okresných, prípadne krajských súdov, nemožno toto vyhodnotiť ako skutočnosť, že by sa súd pri riešení problematiky neplatnosti ručiteľskej listiny pre nedostatok určítosti odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít. Okresný súd poukázal na to, že žalobca ani neargumentoval, že by ním označené súdne rozhodnutia posudzovali neplatnosť právneho úkonu aj podľa § 41a OZ.

21. Okresný súd uviedol, že žalobca ako poskytovateľ uzavrel s veriteľom žalovaného MEDICAL GROUP Sk a. s. dňa 01.07.2022 nepomenovanú zmluvu podľa § 269 ods. 2 ObZ – Zmluvu o poskytovaní finančných služieb (Zmluva). V nej sa dohodli, že žalobca ako poskytovateľ poskytne klientovi, t. j. veriteľovi, v súlade s touto zmluvou finančné služby podľa čl. II bod 2.3.1 a bod 2.3.2. Žalobca sa zaviazal podľa čl. II. bod 2.5 vystaviť pre klienta ručiteľské vyhlásenie podľa podmienok Zmluvy v znení, ktoré tvorí prílohu č. 2 v súlade s postupom podľa čl. III. bod 3.1.

22. Podľa okresného súdu v súvislosti s vystaveným ručiteľským vyhlásením žalobcu ako poskytovateľa finančnej služby podľa Zmluvy o poskytovaní finančných služieb, bolo podstatné vychádzať pri vyhodnocovaní platnosti ručiteľského vyhlásenia aj vo vzťahu k obsahu Zmluvy, keďže samotné ručiteľské vyhlásenie na Zmluvu odkazuje. Podľa ručiteľského vyhlásenia mal žalobca ako ručiteľ povinnosť poskytnúť plnenie do 14 dní od doručenia výzvy na plnenie „a súčasného splnenia všetkých podmienok podľa bodu 3.3 Zmluvy o poskytovaní finančných služieb č. R/08/2022 zo dňa 01.07.2022“. V zmysle čl. II. bod 2.5 žalobca mal vystaviť ručiteľské vyhlásenie podľa podmienok Zmluvy a bolo potrebné vychádzať aj z čl. II. bod 3.2 Zmluvy, podľa ktorého na základe ručiteľského vyhlásenia bude žalobca ako poskytovateľ povinný plniť záväzky výlučne po kumulatívnom splnení tam dohodnutých podmienok. Okresný súd poukázal na čl. III. bod 3.9, podľa ktorého nebol žalobca povinný poskytnúť plnenie podľa zmluvy pri nedodržaní stanovených podmienok v zmluve, t.j. v zmysle čl. III. bod 3.10 ani v prípade existencie nesplneného záväzku klienta voči žalobcovi podľa Zmluvy, pričom podľa čl. IV. Zmluvy sa veriteľ zaviazal žalobcovi zaplatiť odplatu za poskytnutie finančnej služby (čl. IV. bod 4.1, 4.2).

23. Podľa okresného súdu bolo dôvodné zaoberať sa námietkou žalovaného, že ručiteľské vyhlásenie nie je ručením podľa § 303 a nasl. ObZ, ale ide o iný zastretý právny úkon, ktorého predmetom bolo poskytnutie finančných služieb žalobcom pre spoločnosť MEDICAL GROUP Sk a. s., za poskytnutie ktorej vznikol žalobcovi podľa čl. IV. bod 1 nárok na odplatu. Podľa okresného súdu Zmluva o poskytovaní finančných služieb toto tvrdenie žalovaného preukazuje a preukazuje aj neplatnosť právneho úkonu ručiteľského vyhlásenia, lebo toto zastiera iný právny úkon – lebo je len naplnením dohodnutej finančnej služby podľa nepomenovanej zmluvy v zmysle § 269 ods. 2 ObZ - Zmluvy o poskytnutí finančných služieb. Podľa okresného súdu ručiteľským vyhlásením bol zastretý tento iný právny úkon, preto platí tento iný úkon podľa § 41a ods. 2 OZ, t.j. Zmluva o poskytnutí finančných služieb. Dospel k záveru, že nesporne ručiteľská listina zodpovedá vôli účastníkov tejto nepomenovanej zmluvy, je naplnením jej obsahu, predmetu tejto zmluvy, dohodnutých finančných služieb za odplatu. Aj z uvedeného dôvodu preto v súvislosti s ručiteľským vyhlásením ide o absolútne neplatný právny úkon podľa § 37 ods. 1 OZ, keď u simulovaného konania, v ktorom absentuje vážnosť vôle, sa tento simulovaný úkon považuje za absolútne neplatný podľa citovaného ustanovenia. Pri posúdení nedostatku vôle na strane zmluvných strán ručiteľského vyhlásenia bolo podstatné vychádzať z písomne uzavretej zmluvy medzi žalobcom a MEDICAL GROUP Sk o poskytnutí finančných služieb, keď pre normotvorný proces právneho úkonu je rozhodujúci prejav vôle a to, čo obsahuje prejav vôle, je aj obsahom zmluvy. Tento obsah zmluvy bol záväzný s vyhodnotením absolútnej neplatnosti ručiteľského vyhlásenia, vychádzajúc aj z obsahu Zmluvy o poskytovaní finančných služieb, keďže ručiteľské vyhlásenie na túto zmluvu odkazuje. Neplatný úkon teda nemá za následok vznik ani zánik práv a povinností a preto nemohli nastať účinky podľa § 308 ObZ.

24. Okresný súd vychádzal aj z účelu Zmluvy, ktorým bolo stanovenie podmienok, za ktorých bude poskytovať žalobca klientovi, t. j. veriteľovi žalovaného, finančné služby špecifikované v čl. II. a III. za predpokladu splnenia všetkých zmluvou stanovených podmienok a záväzkov klienta, t. j. veriteľa žalovaného, zaplatiť odplatu a prípadne iné finančné nároky žalobcovi za poskytnutie týchto služieb

špecifikované v čl. IV., V., VI. Zmluvy. Okresný súd považoval za dôvodné vychádzať z čl. IV. bod 4.1, v ktorom bola dohodnutá odplata za poskytnutie finančnej služby percentuálnym vyjadrením z celkovej istiny a úrokov, ktoré žalobca ako ručiteľ uhradí veriteľovi žalovaného za dlžníka. Poukázal na kogentné znenie § 303 ObZ a dospel k záveru, že ručiteľské vyhlásenie je absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 OZ. Vychádzal z účelu ručenia podľa kogentného ustanovenia § 303 ObZ ako zaisťovacieho inštitútu, v ktorom je upravený pomer medzi ručiteľom, osobou odlišnou od dlžníka a veriteľom, ktorého obsahom je záväzok, že ak dlžník voči veriteľovi nesplní záväzok, uspokojí ho ručiteľ. Podľa okresného súdu zákon nepodmieňuje poskytnutie ručenia za protihodnotu, teda za protiplnenie ručiteľovi od veriteľa. Je potom irelevantné, že účastníci Zmluvy o poskytnutí služieb označili dohodnutú službu pojmom „ručiteľské vyhlásenie“ podľa § 303 a nasl. ObZ, podstatné bolo vychádzať z dohodnutého predmetu Zmluvy o finančných službách. Podľa okresného súdu je preto nedôvodný nárok žalobcu voči žalovanému podľa § 308 ObZ, keďže žalobca nenadobudol voči žalovanému postavenie práva veriteľa.

25. Podľa okresného súdu pre uplatnenie nároku z titulu bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného na úkor žalobcu neboli naplnené zákonné predpoklady podľa § 451 a ani podľa § 454 OZ. Svoj záver odôvodnil tým, že žalobca vo vzťahu k svojmu klientovi, t. j. veriteľovi žalovaného, plnil svoj zmluvný záväzok zo Zmluvy o poskytovaní finančných služieb dohodnutý v čl. II. bod 2.3, čo bolo účelom Zmluvy a za poskytnutie tejto služby sa veriteľ žalovaného zaviazal žalobcovi zaplatiť odplatu. Žalobca teda nebol podľa čl. III. bod 3.9 a 3.10 povinný poskytnúť veriteľovi žalovaného plnenie podľa tejto zmluvy, ak neboli dodržané jej podmienky, ani v prípade existencie nesplneného záväzku žalovaného voči žalobcovi. Okresný súd potom nevyhodnotil plnenie žalobcu ako plnenie za žalovaného a nebola dôvodná aplikácia § 454 OZ, lebo žalobca neplnil za žalovaného to, čo mal plniť sám žalovaný a neboli naplnené ani predpoklady bezdôvodného obohatenia podľa § 451 OZ. Nebolo preto dôvodné preukazovať rozsah bezdôvodného obohatenia a nebol dôvodný ani nárok na úroky z omeškania a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa zásady úspechu v spore v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že ich priznal žalovanému ako úspešnej strane v spore v rozsahu 100 % voči žalobcovi ako neúspešnému účastníkovi konania.

26. Proti uvedenému rozhodnutiu podal včas v celom rozsahu odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. V odvolaní namietal, že okresný súd vadne a účelne vyhodnotil skutkový základ pre svoje rozhodnutie, nesprávne vyhodnotil obsah vykonaných listinných dôkazov, nerešpektoval skutkový stav založený nespornými skutočnosťami, dospel k nesprávnym a neúplným skutkovým zisteniam a vyhodnocoval len námietky žalovaného. Výsledkom takéhoto postupu boli skutkové a právne vady napadnutého rozhodnutia, ktorým okresný súd žalobcovi nepriznal nárok na plnenie ani z titulu postavenia veriteľa podľa § 308 ObZ a ani z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Popis skutkových okolností v napadnutom rozhodnutí považoval žalovaný za účelový, neúplný, nesprávny, nemajúci oporu vo vykonanom dokazovaní. Niektoré právne skutočnosti okresný súd vôbec neposudzoval, alebo ich vyhodnotil selektívne bez vzájomnej súvislosti, neprihliadol na okolnosti prevzatia ručiteľského záväzku, ani k peňažnému plneniu žalobcu v prospech veriteľa. Ignoroval, resp. nesprávne aplikoval výkladové pravidlá prejavu vôle, namietal hmotnoprávnu kvalifikáciu neoprávnenosti nárokov z dôvodov uvedených v napadnutom rozhodnutí.

27. Okresný súd vyhodnocoval a potvrdil námietku žalovaného o absolútnej neplatnosti ručiteľského vyhlásenia napriek tomu, že z titulu postavenia žalovaného ako dlžníka mu ex lege táto námietka nepatrí. Potvrdil aj fabulačnú námietku žalovaného o neplatnosti právneho úkonu z dôvodu domnejšej simulácie právneho úkonu, ktorý však bližšie nijako neidentifikoval. Podľa žalobcu je napadnuté rozhodnutie neúplné, nepresvedčivé, arbitrárne a nepreskúmateľné. V prípade právoplatného zamietnutia žaloby sa žalovaný vystavuje ďalšiemu súdnemu konaniu zo strany veriteľa. Rozsudok preto nijako skutkovo ani právne nevyriešil postavenie žalovaného ako dlžníka vo vzťahu k jeho splatným peňažným pohľadávkam.

28. Žalobca pritom namietal v priebehu konania, že zmenou veriteľa na žalobcu nedošlo k zmene obsahu záväzku ani právneho postavenia žalovaného ako dlžníka k svojim záväzkom a jeho právne postavenie po splnení ručenia na základe ručiteľského vyhlásenia nebolo neisté. Žalovaný preto nemá a ani nemal naliehavý záujem na určení neplatnosti tohto právneho úkonu. Napadnutý rozsudok len časovo odďaľuje zákonnú vynútiteľnosť plnenia voči žalovanému. Napadnutý rozsudok považoval žalovaný za svojvoľný a nespravodlivý.

29. Podľa žalovaného okresný súd pri spôsobe vykonávania a posudzovania dôkazov porušil základné princípy civilného konania, čím došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces, a to porušením princípu právnej istoty, rovnosti účastníkov konania, práva na vysporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami a porušeniu práva na riadne odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, t. j. arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť.

30. Žalovaný poukázal na zásadu právnej istoty podľa čl. 2 CSP s odkazom na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu SR (sp. zn. IV. ÚS 252/04, sp. zn. I. ÚS 51/2020) zaoberajúce sa arbitrárnosťou a predvídateľnosťou súdnych rozhodnutí. Arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia žalobca videl v tom, že napadnuté rozhodnutie nerešpektuje princípy právnej istoty, záväznosti a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, porušuje právo žalobcu na presvedčivé odôvodnenie odklonu od právnych viet a rozhodnutí najvyšších súdnych autorít a všeobecných súdov SR. Okresný súd svojvoľne a nezákonne pri zisťovaní skutkového stavu veci opomenul skutkový stav založený nespornými skutočnosťami a pri vyhodnotení a posudzovaní významnej skutočnosti porušil princíp rovnosti strán sporu. Žalobca namietal nedostatočné a neúplné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, pričom v časti právnej kvalifikácie z titulu bezdôvodného obohatenia je svojvoľné a nepreskúmateľné.

31. V odvolaní poukázal na svoje viaceré písomné vyjadrenia v priebehu prvostupňového konania, v rámci ktorých preukazoval dôvodnosť uplatneného nároku na základe jeho postavenia ako nového veriteľa k súboru peňažných pohľadávok z titulu zákonného vstupu, t. j. subrogácie do práv veriteľa podľa § 308 ObZ a v ktorých poukázal na nesporné skutkové tvrdenia a právnu kvalifikáciu aj s odkazom na závery z rozhodnutí všeobecných súdov (Okresného súdu Košice II, Krajského súdu Košice a Okresného súdu Martin) posudzujúce takmer identické právne úkony ručiteľských vyhlásení žalobcu, ktoré boli v týchto konaniach vyhodnotené ako platné a určité. Poukázal aj na svoje zdôvodnenie alternatívne uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného žalovaným na úkor žalobcu. Z napadnutého rozhodnutia pritom vyplýva, že okresný súd sa pri posudzovaní veci a pri právnej kvalifikácii, ktorá viedla k zamietnutiu žaloby z oboch titulov právnymi závermi a vetami z právoplatných rozhodnutí všeobecných súdov v analogických prípadoch nijako nezaoberal. Takýto postup považoval žalovaný za nesprávny a nezákonný. Tieto výhrady okresný súd odôvodnil tým, že žalobcom citované rozhodnutia nie sú rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít a teda vecný odklon od rozhodnutí všeobecných súdov ani neriešil.

32. Okresný súd bol pritom povinný z dôvodu právnej istoty a predvídateľnosti rozhodnutia zaoberať sa vyššie uvedenými právoplatnými rozhodnutiami všeobecných súdov a odôvodniť odklon od týchto rozhodnutí, pričom odkázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 92/09, IV. ÚS 209/2010, m.m. PL ÚS 21/00, PL. ÚS. 6/04, III. ÚS 328/05, IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06, IV. ÚS 499/2011-25. Poukázal na znenie čl. 2 ods. 2 a 3 CSP, pričom zdôraznil princíp predvídateľnosti a princíp právnej istoty s odkazom na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (4Cdo/236/2017, 3Obo/2-4/2019, 3Obo/46/2019, 4Obo/7/2018 a Ústavného súdu SR (II. ÚS 19/2016). Poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 289/2017 z 27.11.2017, v ktorom konštatoval ústavný súd porušenie práva na spravodlivý proces z dôvodu nevysporiadania sa s odlišnou judikatúrou na úrovni okresného súdu.

33. Podľa žalobcu sa okresný súd týmito pravidlami neriadil a svoje rozhodnutie dostatočne presvedčivo neodôvodnil napriek existencii právoplatných rozhodnutí v obdobných veciach posudzujúcich určitosť právneho úkonu ako platný úkon.

34. Podľa žalobcu okresný súd účelovo v rozpore s čl. 11 ods. 4 a čl. 15 CSP postupoval pri hodnotení dôkazov a tvrdení strán tak, že na základe nesprávneho a selektívneho hodnotenia dôkazov vyvodil podstatné nesprávne skutkové zistenia a z nich vychádzal pri nesprávnej kvalifikácii nedôvodnosti nároku žalobcu. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa nevysporiadal so skutočnosťami, ktoré neboli sporné a ktoré preukazovali správnosť skutkových tvrdení žalobcu. Namietal, že postupom súdu došlo k tzv. pozitívnej diskriminácii žalobcu na úkor žalovaného, keď okresný súd reálne preskúmaval a hodnotil len prostriedky obrany žalovaného vo vzťahu k dôvodnosti nároku. Súd v zisťovacej časti bod 31 – 36 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia len opisoval obsah listín produkovaných žalobcom, avšak v preskúmavacej časti v bodoch 70 – 85 chýba vecné hodnotenie a skúmanie skutkovej aj právnej argumentácie žalobcu. Jedná sa o porušenie zásady rovného postavenia strán sporu v neprospech žalobcu.

35. Žalovaný poukázal na arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia z dôvodu formalistického a zužujúceho interpretačného excesu pri výklade príslušných ustanovení § 303, § 308 ObZ, § 451, § 454 a nasledujúce OZ v spojení s nezákonným a účelovým výkladom obsahu právneho úkonu ručiteľského vyhlásenia a Zmluvy o poskytovaní finančných služieb. Okresný súd porušil povinnosť riadne skúmať a právne odôvodniť a presvedčivo vyhodnotiť právo žalobcu z uplatneného nároku regresu a nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Namietal, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia o eventuálnom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia chýba presvedčivé odôvodnenie identifikácie a existencie právneho titulu peňažného záväzku, ktorý mal žalobca plniť namiesto žalovaného. Chýba skutkové a právne odôvodnenie prečo mal byť nejaký iný (súdom neurčený) finančný záväzok zo Zmluvy o finančných službách plnený dňa 29.07.2022. Podľa žalobcu okresný súd na

fabulačnom a svojvoľnom tvrdení o existencii iného peňažného záväzku odlišného od ručiteľského postavil kvalifikáciu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a dospel k záveru, že nešlo vôbec o plnenie za žalovaného, teda takýto nárok žalobcovi ani nevznikol. V tejto časti odôvodnenia chyba a rozhodnutie je nepreskúmateľné. Takýmto postupom došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

36. K rámci odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP žalobca namietal, že okresný súd sa nevysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré neboli sporné a boli zásadné pre iné právne posúdenie súdom. Žalobca v priebehu konania zhrnul nesporné skutočnosti významné pre rozhodnutie vo veci, pričom žalovaný ich účinne nepoprel. Žalobca v odvolaní zopakoval zoznam nesporných a právne významných skutočností, ktoré zhrnul v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, a to pod bodmi 1 – 42 v časti B odvolania. Podľa žalobcu okresný súd sa svojvoľne týmito nespornými skutočnosťami vedome neriadil, a preto dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, resp. niektoré skutočnosti nijako nepreskúmal a nevyhodnotil. Žalobca vytkol napadnutému rozhodnutiu nesprávne, resp. neúplné skutkové zistenia, ktorými sú závery súdu pri identifikácii záväzkov v ručiteľskom vyhlásení, ktoré ich umožňujú zameniť, keď podľa okresného súdu nie je z neho zrejmé za aký tovar a služby mali, príp. majú vzniknúť záväzky voči veriteľovi. Ďalej namietal záver súdu, že z ručiteľskej listiny nemožno ustáliť, či skutočne za záväzky, ktoré uhrádzal žalobca veriteľovi sa ručiteľ aj zaviazal na ich plnenie, ak ich neplnil žalovaný, ako aj záver súdu, že ručiteľské vyhlásenie neobsahuje odkaz na zmluvu alebo inú listinu, v ktorej je záväzok jednoznačne a určito identifikovateľný. Namietal tiež záver súdu, že nie je možné určiť, ktorý konkrétny záväzok, z ktorého zmluvného vzťahu sa žalobca zaviazal ako ručiteľ plniť za žalovaného.

37. Uvedené závery súdu sú podľa žalobcu v rozpore so skutkovými zisteniami okresného súdu (body 39, 77 – 79 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), kedy súd zistil, že obsah ručiteľského záväzku dotvára obsah Zmluvy o finančných službách a sú v rozpore aj s nespornými skutočnosťami uvedenými žalobcom v priebehu konania. V prípade rešpektovaní vlastných zistení súdu a nesporných skutočností by okresný súd musel dospieť k záveru, že predmetom zabezpečenia boli najmä (nie však výlučne) pohľadávky s príslušenstvom uplatnené žalobou.

38. Žalobca vytykal okresnému súdu jeho záver v bode 84. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, v ktorom vychádzal z predpokladanej skutkovej situácie, že na základe Zmluvy o finančných službách mal v čase plnenia 27.09.2022 existovať ešte nejaký iný zmluvný záväzok rozdielny od záväzku žalobcu ako ručiteľa prevzatého na základe ručiteľského vyhlásenia a tento „domnelý“ záväzok mal žalobca v skutočnosti plniť a neplnil ručiteľský záväzok, a to napriek tomu, že okresný súd tento ručiteľský záväzok prejudiciálne určil za absolútne neplatný. Podľa žalobcu existencia takéhoto ďalšieho peňažného záväzku žalobcu voči veriteľovi nebola zistená ani určená. Žiaden iný peňažný záväzok žalobcu zo zmluvy o finančných službách okrem ručiteľského záväzku voči veriteľovi žalovaného neexistoval. Jedinou finančnou službou žalobcu ako poskytovateľa veriteľovi podľa Zmluvy o finančných službách bolo v čase plnenia žalobcu vystavenie ručiteľského vyhlásenia zo dňa 04.07.2022. Pretože okresný súd ním nastavenú fikciu o existencii viacerých poskytnutých služieb nezdôvodnil a neuviedol ako k nej dospel, je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné.

39. Na základe uvedených dôvodov preto okresný súd založil vlastný nesprávny a účelovo skutkový stav na základe vykonaných, resp. nevykonaných dôkazov vo vzťahu k posúdeniu skutkového stavu, ktorý nebol preukázaný v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Nesprávne skutkové zistenia okresného súdu boli v rozpore s vykonaným dokazovaním, okresný súd ich však považoval za významné a zistené, ktoré boli podkladom pre právnu diskvalifikáciu nároku žalobcu na plnenie z akéhokoľvek dôvodu, čím je podľa žalobcu daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, keďže dospel okresný súd na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

40. Žalobca ďalej namietal nesprávne právne posúdenie veci podstatné pre rozhodnutie vo veci. Poukázal na pôvodne uplatnený nárok na zaplatenie sumy 1.287.401,57 Eur s príslušenstvom z titulu zákonného regresu podľa § 308 CSP a následne alternatívne uplatnenie zaplatenia uvedenej sumy s príslušenstvom z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Poukázal na dve námietky žalovaného v priebehu konania, a to námietku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu ako nového veriteľa pohľadávok z titulu neurčitého ručiteľského vyhlásenia a z titulu neplatnosti tohto vyhlásenia z dôvodu simulácie iného právneho úkonu. Obidvom týmto námietkam súd vyhovel a žalobu zamietol.

41. V priebehu konania však žalobca riadne zdôvodnil splnenie všetkých predpokladov na priznanie uplatneného nároku z titulu regresu podľa § 308 ObZ a poukázal na svoju argumentáciu z priebehu konania. Zopakoval svoje tvrdenia z priebehu konania, keď namietal výhrady žalovaného voči neurčitosti ručiteľského vyhlásenia a odkázal aj na dôvody uvedené v odvolaní, ktoré preukazujú jeho určitosť. Podľa žalobcu v napadnutom rozhodnutí chyba jeho argumentácia ohľadne určitosti ručiteľského

vyhlásenia, určitosť a nezameniteľnosť záväzkov podliehajúcich ručeniu, pričom odkázal na judikatúru NS SR a NS ČR. V napadnutom rozhodnutí chyba aj vysporiadanie sa s použitím výkladových pravidiel na základe zásady preferencie ich platnosti pred neplatnosťou. Okresný súd sa mal vysporiadať so vznikom a trvaním záväzku z titulu ručenia vzniknutého medzi veriteľom a ručiteľom. Mal sa vysporiadať s tým, že námietka neplatnosti patrila v čase do plnenia ručenia len veriteľovi, resp. ručiteľovi v spore ako účastníkom ručiteľského vzťahu a žalovanému táto námietka nepatrí. Mal sa zaoberať tým, že určitosť zabezpečovacieho záväzku vyžaduje špecifikáciu čo do rozsahu, t. j. výšky pohľadávky, obsahu práv a povinností ako aj právneho titulu, pričom zabezpečovaný záväzok môže byť identifikovaný rôznymi spôsobmi, napr. konkrétnym určením výšky záväzku, za ktorý sa ručenie preberá, ale aj odkazom na zmluvu alebo inú listinu, v ktorej je záväzok identifikovateľný.

42. Žalobca v odvolaní zopakoval, že v priebehu konania preukázal, že identifikácia, t. j. určenie zabezpečovacích záväzkov podľa ručiteľského vyhlásenia tieto skutočnosti obsahuje, t. j. je definovaný subjekt dlžníka, veriteľa, ručiteľa, právny dôvod záväzkov – obchodné transakcie veriteľa s dlžníkom za dodanie tovarov a služieb na základe objednávok žalovaného ako odberateľa, zabezpečované sú splatné finančné záväzky dlžníka, je preukázaný čas trvania ručenia, maximálna výška istiny zabezpečených peňažných pohľadávok a výška sumy príslušenstva. Zdôraznil, že účastníci ručiteľského záväzku - veriteľ a žalobca považovali identifikáciu zabezpečovacích záväzkov za dostatočne jasnú, určitú, zrozumiteľnú a veriteľ si ponechal právo v rozsahu uvedenom v ručiteľskom vyhlásení a Zmluvy o finančných službách sám špecifikovať konkrétne splatné peňažné pohľadávky vyjadrené prostredníctvom faktúr voči dlžníkovi zabezpečené ručiteľským vyhlásením. Z predložených faktúr bol identifikovaný údaj o čísle objednávky, čísle faktúry, variabilný symbol, dátum dodania tovaru, cena, splatnosť ako aj právny titul - kúpna zmluva, pričom ručením zabezpečené záväzky nevyplývali z konkrétneho jedného písomného obchodného kontraktu, ale z bližšie neurčeného počtu obchodných objednávok a preto ručiteľské vyhlásenie umožňovalo zabezpečiť aj splatné obchodné záväzky žalovaného z pohľadávok, ktoré by vznikli v budúcnosti alebo na základe iného obchodného právneho titulu pri akceptácii obsahu predmetu objednávky za splnenia podmienok podľa ručiteľského vyhlásenia.

43. Použité pojmy „objednávky“, „pohľadávky“, „záväzky“ boli z textu ručiteľského vyhlásenia pre ručiteľa a veriteľa určité a zrozumiteľné, t. j. že ide o zabezpečenie splatných peňažných záväzkov z titulu odplatného dodania tovaru a služieb v rámci existujúcich alebo budúcich obchodných vzťahov medzi dlžníkom a veriteľom. Objektívne preto nemohlo ísť pri identifikácii zabezpečených záväzkov o akúkoľvek zameniteľnosť pohľadávok s inými záväzkami medzi veriteľom a žalovaným ako dlžníkom, keďže iné obchodnoprávne vzťahy k dodávkam tovaru a služieb neexistovali. Zároveň bolo preukázané, že žalobou uplatnené pohľadávky existovali, všetky boli splatné a ich neplatnosť, či zánik žalovaný nenamietal. Žalobca preto namietal okresným súdom vykonaný nesprávny výklad „určitosť“ zabezpečovacieho záväzku, namietal chybnú aplikáciu § 40a ods. 1 OZ o neplatnosti právneho úkonu z dôvodu nedostatku písomnej formy, namietal odmietnutie aplikácie výkladových pravidiel podľa § 266 ObZ a § 35 ods. 2 OZ pre určenie obsahu záväzku z ručiteľského vyhlásenia, namietal nepreukázanie, v čom spočíva nejednoznačnosť obsahu ručiteľského záväzku a z čoho vyvodil okresný súd reálnu existenciu pochybností k jeho obsahu.

44. Podľa žalobcu okresný súd nesprávne zamieňa pojmy určitosť „predmetu úkonu“, t. j. vyhlásenie ručiteľa a „predmetu zabezpečenia“ teda určitosť záväzku, ktorý mal byť zabezpečený. Poukázal na to, že § 303 ObZ nespája neplatnosť ručiteľského vyhlásenia s „neurčitosťou“ zabezpečovaného záväzku, ale z nedodržania jeho písomnej formy, ktorá v prejednávanej veci dodržaná bola. Zákon súhlas alebo iný úkon dlžníka k vzniku záväzku nevyžaduje. Výklad jeho určitosť je preto ponechaný na účastníkov ručiteľského záväzku - veriteľ, ručiteľ a len pokiaľ medzi nimi dôjde k sporu o určitosť zabezpečovaného záväzku rozhoduje súd. Určitosť zabezpečeného záväzku a jeho výklad patrí len účastníkom ručiteľského vzťahu a nie aj dlžníkovi, ktorý má námietky len podľa § 309 ObZ, ktoré si však žalovaný neuplatnil. Okrem ručiteľského záväzku rozsah práv a povinností upravuje aj Zmluva o finančných službách a zákon. Účastníkom týchto úkonov žalovaný nebol. Neobstojí preto záver okresného súdu, že nepostačuje, ak veriteľovi a ručiteľovi bolo jasné, čo je predmetom zabezpečenia a aké sú ich práva a povinnosti, keďže ich práva nie sú spoznatelné výlučne z textu listiny. Podľa žalobcu naopak toto ex lege úplne stačí, pokiaľ medzi nimi nie je spor. Neobstojí preto ani ďalší záver okresného súdu, že ručiteľské vyhlásenie by nemalo vzbudzovať dôvodné pochybnosti o jeho obsahu u tretích osôb. Zdôraznil, že žalovaný formálne namietal pochybnosť o identifikácii zabezpečovaných záväzkov z dôvodu ich možnej zameniteľnosti, čo však v konaní preukázané nebolo.

45. Okresný súd bol povinný skúmať ex offa, resp. určiteľnosť časti obsahu právneho úkonu, t. j. ručiteľského vyhlásenia v súlade s výkladovými pravidlami podľa § 266 ods. 1 a 3 ObZ, keďže nie je legálna definícia určitosť alebo neurčitosť obsahu právneho úkonu a poukázal na rozhodnutie

Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/205/2008, na rozsudok NS ČSR Rv I. 2786/37, NS ČR sp. zn. 29Cdo/320/2000, ÚS SR III. 3900/12. V zmysle § 266 ObZ výklad prejavu vôle treba vykladať podľa úmyslu účastníkov, ktorým bolo zabezpečiť existujúce či budúce splatné peňažné záväzky veriteľa voči žalovanému ako dlžníkovi vzniknuté z obchodno-odberateľských vzťahov do určitej výšky a v určitom čase formou ručiteľského vyhlásenia za podmienok podľa Zmluvy o finančných službách. Tento úmysel bol dostatočný a žalobcom preukázaný.

46. Podľa žalobcu prejav vôle je potrebné vykladať podľa významu, ktorý by mu spravidla pripisovala osoba ktorej bol určený, v danom prípade veriteľovi a nie žalovanému. Zdôraznil princíp zmluvnej voľnosti a ústavný princíp autonómie konania subjektov podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy SR a princíp výkladu právneho úkonu preferujúceho jeho platnosť pred neplatnosťou. Žalobca preukázal už v konaní pred okresným súdom skutočný prejav vôle veriteľa a žalobcu a ich úmysel zabezpečiť v tom čase splatné peňažné záväzky vystavením ručiteľského vyhlásenia. Použitím výkladových pravidiel nebolo nutné ex post doplniť chýbajúci obsah ručiteľského vyhlásenia, keďže bol jednoznačne určiteľný stranami ručenia a takéto určiteľné vymedzenie predmetu zabezpečenia vychádzalo z dovolenej autonómie subjektov zmluvných vzťahov. Neobstojí preto záver okresného súdu o vylúčení aplikácie ustanovení § 35 ods. 2 OZ a § 266 ObZ z dôvodu, že tieto nemôžu odstrániť a preklenúť neurčitost' časti vecného obsahu právneho úkonu, t. j. ručiteľského vyhlásenia. Súdom vykonaný výklad ustanovenia § 303 a nasledujúce ObZ je neudržateľný a svojvoľný vychádzajúci z nesprávneho určenia pojmu „predmet úkonu“, súd contra legem priznal žalovanému právo na námietku neplatnosti právneho úkonu, pričom žalovaný ani nepreukázal dôvodné pochybnosti o jeho obsahu, súd bol povinný použiť pri zisťovaní určitosti časti obsahu záväzku z ručenia v rozsahu identifikácie určitosti predmetu zabezpečenia výkladové pravidlá podľa § 266 ObZ prípadne § 35 ods. 2 OZ. Súdom uvedená neurčitost' právneho úkonu nie je dôvodom k posúdeniu neurčitosti právneho úkonu ako celku. Vymedzenie predmetu zabezpečenia v ručiteľskom vyhlásení spĺňalo zákonnú požiadavku určitosti identifikácie zabezpečovaných záväzkov ručením. Súd nemal dospieť k záveru, že ručiteľské vyhlásenie je pre súdom tvrdenú neurčitost' neurčité ako celok a nemohol dospieť k záveru o neplatnosti úkonu podľa § 37 ods. 1 OZ. Súd nemal dospieť k záveru o neplatnosti tohto právneho úkonu a jeho dôsledku, že žalobca sa nestal novým veriteľom pohľadávok podľa § 308 ObZ a teda, že nie je aktívne legitimovaný.

47. Žalobca sa v odvolaní vyjadroval aj k záverom okresného súdu o nedostatku aktívnej legitimácie ako ručiteľa z dôvodu absolútnej neplatnosti ručiteľského vyhlásenia pre jeho simulovanost', t. j. zastretie právneho úkonu. Podľa žalobcu žalovaný uplatnil túto námietku len formálne bez bližšieho zdôvodnenia. Pre nepreskúmateľnosť tejto námietky sa preto žalobca k nej len okrajovo vyjadril na pojednávaní dňa 03.08.2023 tak, že ju označil za scestnú, irelevantnú, keďže z dôkazov takáto skutková právna situácia nenastala a nemohla nastať, pretože nebola vôľa ani dôvod zo strany veriteľa a žalobcu simulovať úkon ručenia k zastretiu iného právneho úkonu.

48. Podľa žalobcu sa súd na preskúmanie a vyhodnotenie tejto námietky zamerlal nad rámec a rozsah námietky uplatnenej žalovaným. Nesúhlasil so záverom okresného súdu o absolútnej neplatnosti ručiteľského vyhlásenia pre absenciu vážnosti vôle podľa § 37 ods. 1 OZ s dôsledkom nedostatku vecnej legitimácie žalobcu. Vytýkal okresnému súdu nesprávny skutkový a právny výklad ustanovení Zmluvy o finančnej službe a jej záväznosti, nepochopenie rozdielu vzniku nepeňažného záväzku zo zmluvy o finančnej službe a peňažného záväzku vzniknutého na základe ručenia a prelomenie ústavného princípu zmluvnej voľnosti a autonómie konania strán sporu. V konaní bola nepochybne preukázaná existencia Zmluvy o finančných službách ako nepomenovaná zmluva podľa § 269 ods. 2 ObZ, ktorá je rámcovou zmluvou upravujúcou podmienky poskytnutia budúcich finančných služieb za dohodnutú odplatu. Preukázané bolo poskytnutie finančnej služby za podmienok tejto zmluvy, ktoré bolo peňažným záväzkom žalobcu. Bez jej poskytnutia nevyplýval žiaden ďalší peňažný záväzok žalobcu voči veriteľovi. Zo Zmluvy o finančných službách nevyplývali iné peňažné záväzky okrem vystavenia ručiteľského vyhlásenia, pričom zmluva obsahovala aj podmienky jeho vystavenia. Peňažný záväzok žalobcu vznikol na základe Zmluvy o finančných službách plniť veriteľovi záväzky žalovaného až poskytnutím konkrétnej služby, t. j. vystavením ručiteľského vyhlásenia ako dovoleného inštitútu, ktorý spĺňal všetky náležitosti podľa § 303 ObZ a s ktorého plnením zo strany ručiteľa zákon spája následky zániku záväzku dlžníka (solučné účinky) so vznikom regresného nároku žalobcu voči žalovanému.

49. V konaní bolo preukázané, že peňažným plnením žalobcu len na základe plnenia záväzku zo Zmluvy by došlo k porušeniu zmluvy žalobcom a nebol by splnený predmet zmluvy, ktorým bolo v konečnom dôsledku poskytnutie finančnej služby vystavením ručiteľského vyhlásenia. V konaní bolo preukázané aj to, že zaplatenie peňažnej odplaty podľa čl. IV. bod 1 Zmluvy o finančných službách bolo viazané výlučne na poskytnutie finančnej služby v podobe vystavenia ručiteľského vyhlásenia. Zmluva neumožňovala žalobcovi plniť bez ručiteľského vyhlásenia. Existenciu iného peňažného záväzku bez

ručiteľského vyhlásenia Zmluva o finančných službách neumožňovala. Existencia iného peňažného záväzku ako záväzku plniť z ručiteľského vyhlásenia nebola v konaní preukázaná, a teda jedinou finančnou službou podľa Zmluvy bolo vystavenie ručiteľského vyhlásenia dňa 04.07.2022. Odplata za jej poskytnutie bola dohodnutá ako odmena za prenos ekonomického a právneho rizika spojeného s prípadnou insolventnosťou žalovaného. Odplatné poskytnutie tejto finančnej služby, t. j. vystavenie ručiteľského vyhlásenia preto bolo logické a dohodnuté v zmluve o finančnej službe. Takéto dohodnutie odplaty nie je podľa § 303 ObZ ani iných zákonov zakázané.

50. Na základe uvedeného je preto záver okresného súdu o existencii iného peňažného záväzku zo Zmluvy o finančných službách nesprávny. Nesprávny je záver o tom, že aj bez ručiteľského vyhlásenia vznikol žalobcovi záväzok zo Zmluvy ako aj záver, že nemohlo zo strany žalobcu ísť pri vystavení ručiteľského vyhlásenia za ručenie podľa § 303 ObZ, pretože zákon nespája poskytnutie ručenia za protihodnotu. Nesprávny je aj záver okresného súdu, že vystavenie ručiteľského vyhlásenia nebolo vážnym prejavom vôle žalobcu a veriteľa a že zastiera iný platný právny úkon v podobe inej finančnej služby na základe Zmluvy o finančných službách, pričom súd neuviedol o aký iný úkon sa malo jednať a v tejto časti je preto rozhodnutie arbitrárne a nepreskúmateľné.

51. Rozhodnutie okresného súdu o absolútnej neplatnosti ručiteľského vyhlásenia má za následok, že od počiatku žiaden peňažný záväzok žalobcu z titulu zmluvy o finančných službách nevznikol a teda nedošlo dňa 29.07.2022 k dovoľnému zmluvnému plneniu žalobcu veriteľovi v rámci plnenia iného peňažného záväzku zo Zmluvy. Okresný súd nesprávne dospel k záveru, že právny úkon ručiteľského vyhlásenia je pre údajnú simuláciu iného zastretého právneho úkonu a pre absenciu vážnosti vôle neplatný. Nesprávne dospel k záveru o dôsledku tejto neplatnosti, že žalobca sa nestal novým veriteľom pohľadávok podľa § 308 ObZ.

52. Žalobca dostatočne preukázal svoj peňažný nárok voči žalovanému na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu tohto alternatívneho titulu a zopakoval, že trvá na všetkej svojej skutkovej a právnej argumentácii z priebehu konania pred okresným súdom. Okresný súd na základe nesprávne zisteného skutkového stavu vyvodil nesprávny právny záver o nesplnení podmienok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Jednou zo základných podmienok priznania nároku na bezdôvodné obohatenie je preukázanie, že žalobca neplnil svoj platný zmluvný záväzok voči veriteľovi, ale plnil záväzok za žalovaného. Okresný súd sa zamerlal len na spochybnenie tejto skutočnosti. Vypomohol si závermi o neplatnosti ručiteľského vyhlásenia z titulu domnejšej situácie vychádzajúc z vykonštruovanej situácie o existencii ďalšieho iného zmluvného záväzku na plnenie rozdielneho od ručiteľského záväzku žalobcu. Bez ďalšieho skúmania dospel k záveru, že takýto zmluvný záväzok zo Zmluvy o finančných službách existoval, tento žalobca plnil a z uvedeného dôvodu preto nevyhodnotil plnenie žalobcu zo dňa 29.07.2022 ako plnenie za žalovaného a podľa súdu nebola dôvodná aplikácia podľa § 454 ani § 451 OZ. Žalobca tieto závery namietal ako vecne nesprávne a fabulačné, keď naopak žalobca preukázal, že existencia ďalšieho peňažného záväzku žalobcu na základe Zmluvy o finančných službách nebola súdom zistená a určená a tento záväzok ani neexistoval.

53. Podľa žalobcu ním uplatnené obidva právne tituly (regres a bezdôvodné obohatenie) mali dostatočný skutkový základ na základe predložených dôkazov a súd ich mohol alternatívne riadne právne posúdiť a kvalifikovať v zmysle zásady iura novit curia a poskytnúť aspoň jednému uplatnenému nároku ochranu. Súd však nesprávne obidva právne posúdil a žalobu zamietol ako nedôvodnú. Okresný súd nesprávne alebo neúplne aplikoval zákonné zmluvné ustanovenia, čím bol naplnený odvolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, resp. aby zmenil napadnuté rozhodnutie a uplatnenému nároku, či už z titulu regresu alternatívne z bezdôvodného obohatenia vyhovel a priznal mu nárok na náhradu trov konania voči žalovanému.

54. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 21.09.2023 a uviedol, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne a navrhol ho potvrdiť. Podľa žalovaného nedošlo zo strany súdu k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces a pokiaľ žalobca predložil v konaní rozhodnutia okresných a krajských súdov, ktoré označil za judikatúru a poukázal na ustanovenie § 193 CSP, okresný súd správne na túto argumentáciu neprihliadol. Okresný súd odôvodnil prečo neaplikoval rozhodnutia súdov nižšieho stupňa ako aj svoj postup podľa čl. 2 ods. 2 CSP.

55. Podľa žalovaného napadnuté rozhodnutie spĺňa zákonné náležitosti rozhodnutia vo veci samej podľa § 220 CSP a nesúhlasil s námietkou žalobcu o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 222/2020, ako aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo/8/2017. Nesúhlasil s tvrdením žalobcu o pozitívnej diskriminácii a nedošlo podľa neho k porušeniu zásady rovného postavenia strán v spore a odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/155/2017.

56. K tvrdeniu žalobcu o nedostatočne zistenom skutkovom stave poukázal žalovaný na to, že od počiatku popieral uplatnený nárok z dôvodov uvedených vo svojich vyjadreniach a tvrdenie, že nepoprel tvrdenia žalobcu je účelové. Postup súdu pri hodnotení dôkazov považoval žalovaný za správny a stotožnil sa s názorom súdu o neurčitosti ručiteľského vyhlásenia, keď okresný súd vychádzal z kogentného ustanovenia § 303 ObZ. Za správne považoval aj vyhodnotenie platnosti ručiteľského vyhlásenia vo vzťahu k Zmluve o poskytovaní finančných služieb, keďže samotné ručiteľské vyhlásenie na túto zmluvu odkazuje. Žalovaný sa stotožnil aj s odôvodnením nepreukázania predpokladov na bezdôvodné obohatenie, ktoré uviedol okresný súd v bode 84. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Okresný súd skutkový stav zistil správne.

57. Žalovaný nesúhlasil ani s tvrdením žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci a k žiadnemu právnomu omylu zo strany súdu nedošlo, ako to tvrdil žalobca. Zopakoval, že žalobca nenadobudol voči žalovanému práva veriteľa z dôvodov uvedených v napadnutom rozhodnutí a neboli splnené ani zákonné podmienky na vydanie bezdôvodného obohatenia. Správny je aj výrok o náhrade trov konania. Napadnuté rozhodnutie preto považoval za vecne správne a navrhol, aby ho odvolací súd potvrdil.

58. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 23.08.2023. Uviedol v ňom, že k odvolacím dôvodom žalobcu sa žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu nevyjadril. Zopakoval svoje vyjadrenia o neurčení ďalšieho finančného záväzku podľa zmluvy o finančných službách a zotrval na svojich vyjadreniach uvedených v odvolaní.

59. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa § 379, § 380 ods. 1, § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) v senáte bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

60. Z obsahu spisu a súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca sa domáhal voči žalobcovi primárne zaplattenia sumy 1.287.401,57 Eur s príslušenstvom z dôvodu zákonného regresu (subrogácie) voči žalovanému z titulu vstupu do práv veriteľa, keď na základe ručiteľského vyhlásenia zo dňa 04.07.2022 za žalovaného ako dlžníka v prospech veriteľa uhradil uvedenú istinu. Po pripustení zmeny žaloby sa eventuálne domáhal zaplattenia uvedenej sumy z titulu vydania bezdôvodného obohatenia za predpokladu posúdenia ručiteľského vyhlásenia za neplatné. Odvolací súd považuje za nevyhnutné upresniť, keďže na viacerých miestach napadnuté rozhodnutie, ako aj vyjadrenia strán sporu používajú pojem alternatívny, resp. eventúálny petit, že vzhľadom na povahu uplatneného nároku z bezdôvodného obohatenia sa jedná o eventúálny petit (in eventum) za predpokladu, pokiaľ súd nevyhovie primárnemu petitu na zaplattenie dlžnej sumy s príslušenstvom z titulu postavenia žalobcu ako veriteľa na základe plnenia z ručiteľského záväzku.

61. Z obsahu spisu a súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovaný namietal neplatnosť ručiteľského vyhlásenia z dôvodu neurčitosti vymedzenia záväzkov, ktoré mali byť zabezpečené ručiteľským vyhlásením žalobcu, namietal simuláciu právneho úkonu, keď ručiteľské vyhlásenie, ktoré bolo vystavené za odplatu malo zastierať iný právny úkon v zmysle Zmluvy o finančných službách. Namietal aj výšku a spôsob uplatnenia paušálnej náhrady za uplatnenie pohľadávky, pričom násobok 40,- Eur pri 142 faktúrach nepovažoval za spravodlivý. Namietal tiež omeškanie a úroky z omeškania vzhľadom na plnenie vykonané žalobcom ako ručiteľom.

62. Okresný súd vyhovel námietkam žalovaného a prejudiciálne určil neplatnosť ručiteľského vyhlásenia z titulu neurčitosti záväzkov uvedených v ručiteľskom vyhlásení. Ďalej považoval ručiteľské vyhlásenie za absolútne neplatné pre absenciu vážnosti vôle podľa § 37 ods. 1 OZ z dôvodu jeho posúdenia ako simulovaného právneho úkonu. Ručiteľské vyhlásenie prejudiciálne posúdil za absolútne neplatný právny úkon aj podľa § 39 ods. 1 OZ, keďže kogentná úprava § 303 ObZ nepovažuje plnenie ručiteľa za odplatný záväzok, ako to vyplýva zo Zmluvy o poskytnutí finančných služieb.

63. Podľa § 261 ods. 7 z.č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej aj „ObZ“) touto časťou zákona sa spravujú aj vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení plnenia záväzkov v záväzkových vzťahoch, ktoré sa spravujú touto časťou zákona podľa predchádzajúcich odsekov, ako aj záložné právo k nehnuteľnostiam pri zabezpečení práv spojených s dlhopismi a záložné právo k cenným papierom v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom.

64. Podľa § 266 ods. 1 OBZ prejav vôle sa vykladá podľa úmyslu konajúcej osoby, ak tento úmysel bol strane, ktorej je prejav vôle určený, známy alebo jej musel byť známy.

65. Podľa § 266 ods. 2 OBZ v prípadoch, keď prejav vôle nemožno vyložiť podľa ods. 1, vykladá sa prejav vôle podľa významu, ktorý by mu spravidla prikladala osoba v postavení osoby, ktorej bol prejav vôle určený. Výrazy používané v obchodnom styku sa vykladajú podľa významu, ktorý sa im spravidla v tomto styku prikladá.

66. Podľa § 266 ods. 3 OBZ pri výklade vôle podľa ods. 1 a 2 sa vezme náležitý zreteľ na všetky okolnosti súvisiace s prejavom vôle, včítane rokovania o uzavretí zmluvy a praxe, ktorú strany medzi sebou zaviedli ako aj následného správania strán, pokiaľ to pripúšťa povaha veci.

67. Podľa § 269 ods. 2 OBZ účastníci môžu uzavrieť aj takú zmluvu, ktorá nie upravená ako typ zmluvy. Ak však účastníci dostatočne neurčia predmet svojich záväzkov, zmluva nie je uzavretá.

68. Podľa § 303 OBZ kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník nesplní voči nemu určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

69. Podľa § 308 OBZ ručiteľ, ktorý splní záväzok, za ktorý ručí, nadobúda voči dlžníkovi práva veriteľa a je oprávnený požadovať všetky doklady a pomôcky, ktoré má veriteľ a ktoré sú potrebné na uplatnenie nároku voči dlžníkovi.

70. Podľa § 35 ods. 1 z.č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“) prejav vôle sa môže urobiť konaním alebo opomenutím; môže sa stať výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejavíť.

71. Podľa § 35 ods. 2 OZ právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.

72. Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

73. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

74. Podľa § 41a ods. 1 OZ, ak neplatný právny úkon má náležitosti iného právneho úkonu, ktorý je platný, možno sa naň odvolať, ak je z okolností zrejmé, že vyjadruje vôľu konajúcej osoby.

75. Podľa § 41a ods. 2 OZ, ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Neplatnosti takého právneho úkonu sa nemožno dovoľávať voči účastníkovi, ktorý ho považoval za nezastretý.

76. Podľa § 451 ods. 1 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

77. Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu, alebo plnením z právneho úkonu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

78. Podľa § 454 OZ bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

79. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie z dôvodov a v rozsahu podaného odvolania žalobcu. Na prvom mieste žalobca vytýkal napadnutému rozhodnutiu porušenie práva na spravodlivý proces, ktoré bolo okresným súdom spôsobené tým, že nerešpektoval princíp právnej istoty, svojvoľne a nezákonne postupoval pri zistení a vyhodnocovaní skutkového stavu, opomenul nesporné skutočnosti, nedostatočne a neúplne zdôvodnil napadnutý rozsudok v konkrétnych častiach odôvodnenia týkajúcich sa uplatnených nárokov žalobcu. Odvolací súd sa čiastočne s týmito dôvodmi odvolania stotožnil.

80. Žalobca poukazoval v odvolaní na princíp právnej istoty podľa čl. 2 ods. 2 a 3 CSP v spojení s § 220 ods. 3 CSP s odkazom na rozsiahlu judikatúru Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR. Uvádzal, že v obdobnej právnej veci týkajúcej sa samotného žalobcu a ručiteľského vyhlásenia totožného alebo obdobného znenia iné súdy v iných konaniach voči iným žalovaným (Okresný súd Košice II sp. zn. 35Cb/95/2020 zo dňa 03.11.2020, sp. zn. 31Cb/74/2021 zo dňa 21.09.2022.2020, Krajský súd Košice sp. zn. 3Cob/43/2022), ale rovnaký súd voči totožnému žalovanému z ručiteľského vyhlásenia totožného znenia, ale z iného dátumu (Okresný súd Martin sp. zn. 17Cb/58/2021 zo dňa 19.05.2022) nároku žalobcu vyhovel a vyriešili prejudiciálnu otázku tak, že ručiteľské vyhlásenie nepovažovali za neplatné z dôvodu nedostatočného určenia zabezpečených záväzkov. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí k tejto námietke poukázal na § 193 CSP ako aj na čl. 2 ods. 2 CSP. Ustanovenie § 193 CSP neaplikoval a vo vzťahu k predloženým rozhodnutiam okresných súdov a krajského súdu uviedol, že sa nejedná o rozhodnutie najvyšších súdnych autorít a preto, ak nevychádzal z týchto rozhodnutí okresných súdov, resp. krajského súdu, nemožno jeho postup pri odlišnom posúdení ručiteľského vyhlásenia považovať za odklon od ustálenej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít.

81. Odvolací súd sa stotožňuje s tým, že rozhodnutia okresných a krajských súdov nie sú v zmysle čl. 2 ods. 2 CSP rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít, ktorými sa rozumejú Najvyšší súd, Ústavný súd SR, Najvyšší súd SR, Európsky súd pre ľudské práva, Súdny dvor Európskej únie. Zodpovedá textu právnej normy aj to, že nepripadá do úvahy na takto žalobcom použité rozhodnutia okresných a krajského súdu aplikácia § 193 CSP, t. j. viazanosť rozhodnutiami okresného a krajského súdu. Podľa odvolacieho súdu však princíp právnej istoty nie je možné reštriktívne vykladať len vo vzťahu k ustálenej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít.

82. Posledná časť vety čl. 2 ods. 2 CSP predpokladá, že v prípade absencie ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, princípu právnej istoty zodpovedá stav, v ktorom je možné legitímne očakávať, že spor bude rozhodnutý spravodlivo. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí správne vymedzil najvyššie súdne autority (bod 75. posledný odsek na str. 16 svojho rozhodnutia). Správne poukázal na to, že pod ustálenú rozhodovaciu prax je potrebné rozumieť rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR a je možné do nich zaradiť aj nepublikované rozhodnutia NS SR alebo aj jednotlivé vydané rozhodnutie, pokiaľ ďalšími rozhodnutiami NS SR takéto jednotlivé rozhodnutie nebolo spochybnené.

83. Odvolací súd však poukazuje na skutočnosť, že princípu právnej istoty, predvídateľnosti súdnych rozhodnutí zodpovedá aj stav, pokiaľ v skutkovo a právnej obdobnej (resp. totožnej) veci už boli vydané rozhodnutia iných všeobecných súdov (mimo najvyšších súdnych autorít), kedy má strana sporu oprávnené očakávania, že v obdobnej skutkovo a právnej veci rozhodne súd rovnako, resp. obdobne. Ako uviedol aj žalobca vo svojom odvolaní tento záver vyplýva napr. z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obo/2-4/2019 a sp. zn. 3Obdo/46/2019, t. j. aby sa v porovnateľnej procesnej situácii vysporiadal súd s rovnakými námietkami rovnako, čo je výrazom práva na súdnu ochranu v podobe predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. Žalobca správne poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/7/2018, podľa ktorého princíp právnej istoty sa neviaže len na rozhodnutia najvyšších súdnych inštancií, ale aj na vysporiadanie sa s rozhodnutiami všeobecných súdov nižšej úrovne, pokiaľ rozhodujú skutkovo a právne obdobnú vec. Ako vyplýva z posledne citovaného rozhodnutia, ak existujú v obdobnej skutkovo a právnej veci rozhodnutia iného súdu s iným názorom, potom je povinnosťou konajúceho súdu presvedčivo a dôkladne zdôvodniť odklon od právnych záverov prijatých v skorších rozhodnutiach vydaných v analogickom prípade. Z tohto rozhodnutia ďalej vyplýva: „Odvolací súd stotožňujúc sa s odôvodnením rozhodnutia súdom prvej inštancie však odklon od ustálenej judikatúry citovanej v odvolaní neodôvodnil, rovnako ako sa nevysporiadal ani so žalovanou predloženými právoplatnými rozhodnutiami súdov vzťahujúcimi sa na spor medzi totožnými stranami, ktorého skutkové okolnosti sú do takej miery podobné s prejednávanou vecou, že indikujú predpoklad zásadne rovnakého hmotnoprávneho posúdenia oboch vecí. Rovnako tak aj vo vzťahu k predloženému rozhodnutiu Okresného súdu Skalica odvolací súd v podstate len skonštatoval, že sa musí pridržiavať svojich skorších rozhodnutí a žalovanou uvedené stanoviská vychádzali z úplne iného skutkového stavu, pričom tento záver nijakým spôsobom neodôvodnil. Bližšie odôvodnenie „úplnej odlišnosti“ skutkového stavu je však žiadúce najmä z dôvodu, že v spore vedenom na Okresnom súde Skalica vystupovali totožné strany, pričom žalobca v ňom požadoval v zásade rovnaké určenie neplatnosti právnych úkonov s jediným rozdielom, že sa v ňom jednalo o inú zápisnicu a inú sumu zloženú do notárskej úschovy, v iných okolnostiach sa skutkový stav zásadne nelíši ... Na strane druhej však právnou istotou predstavuje aj stav, kedy v prípade, že strany sporu majú medzi sebou niekoľko skutkovo takmer identických sporov, legitímne môžu očakávať rozhodnutia vydané v určitej rozhodovacej línii. Nezávislosť súdu a neviazanosť súdu inými rozhodnutiami súdov v rámci systému všeobecného súdnictva v Slovenskej republike, mimo mantinelov kasačnej záväznosti a mimo hraníc záväznosti súdu právnym názorom ústavného súdu obsiahnutým v jeho rozhodnutí vydanom v konaní podľa čl. 125 a čl. 128 Ústavy, má však svoje obmedzenia.“

84. Z rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 289/2017 zo dňa 21.11.2017 ďalej vyplýva: „Inými slovami, princíp predvídateľnosti rozhodovania a rozhodnutia znamená, že účastníci právnych vzťahov môžu legitímne očakávať, že štátne orgány budú v skutkovo a právne porovnateľných prípadoch rozhodovať rovnako. Iba takýto postup rešpektuje právnou istotu a jeho dôsledné dodržiavanie sa významne pozitívne prejavuje aj v rámci celkového nazerania spoločnosti na význam a úlohu práva. Na druhej strane je nutné uviesť, že predvídateľnosť práva nemožno vnímať absolútne. Obdobnú vec je možné rozhodnúť aj inak než v predošlých prípadoch. V takom prípade je však súd povinný svoje závery riadne, racionálne a ústavne konformne odôvodniť (čl. 2 ods. 3 CSP), a to takým spôsobom, aby predošlé rozhodnutia neboli ignorované, ale práve naopak, aby sa s nimi súd argumentačne vysporiadal. Týmto požiadavkám však okresný súd vo svojom rozhodnutí neučinil zadosť. Ústavný súd z pripojených listinných dôkazov overil, že rovnaký okresný súd (hoci obsadený inou zákonnou sudkyňou) rozhodol v procesne rovnakých prípadoch odlišne, a to bez akéhokoľvek výslovného racionálneho zdôvodnenia. ... Ústavný súd uvádza, že súd má poznať svoju vlastnú judikatúru, t. j. aj rozhodnutia iných sudcov (resp. senátu) toho istého súdu a túto judikatúru musí zohľadniť bez ohľadu na to, či na ňu samotné strany sporu poukazujú. Naopak, postoj všeobecných súdov vyznačujúci sa odlišnosťou prístupu k prejednávaným veciam, ktoré sú v podstate identické, bez toho, aby svoj odklon odôvodnili, je prejavom svojvôle, ktorá odporuje spomínanému základnému princípu materiálneho právneho štátu. Vzhľadom na to, že okresný súd nezohľadnil skoršie rozhodnutie inej sudkyne toho istého súdu a rozhodol o rovnakej otázke inak a

bez toho, aby v odôvodnení uviedol dôvody, pre ktoré sa od skoršieho rozhodnutia odchýlil, dopustil sa jurisdikčnej svojvôle a arbitrárnosti s priamym dopadom na základné práva a slobody sťažovateľa.“

85. Pokiaľ preto okresný súd v bode 75. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uviedol, že boli predložené len rozhodnutia okresného a krajského súdu, t.j. nejde o rozhodnutia najvyšších súdnych autorít a teda jeho odlišný názor s týmito rozhodnutiami vo veci posúdenia určitosti záväzkov zabezpečených ručením nie je odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, je tento záver síce správny, avšak nezodpovedá komplexnosti posudzovania súdnej ochrany, a to predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a oprávneným očakávaniam strán sporu, aby súdy v obdobných skutkovo a právnych veciach rozhodovali rovnako. Takéto posúdenie práva na spravodlivý proces zodpovedá judikatúre Ústavného súdu SR (napr. sp. zn. II. ÚS 19/2016) a je súčasťou princípu právnej istoty podľa Ústavy SR. V danom prípade teda súčasťou práva na spravodlivý proces je aj princíp právnej istoty spočívajúci v oprávnenom očakávaní strán sporu o rozhodovaní súdov v obdobnej a skutkovej právnej veci rovnako. Existencia skorších rozhodnutí všeobecných súdov síce nezakladá viazanosť týmito rozhodnutiami a nejedná sa ani o rozhodnutia najvyšších súdnych autorít a súd je preto oprávnený rozhodnúť aj iným spôsobom ako v predchádzajúcich rozhodnutiach. V takom prípade je však súd povinný svoj záver riadne, racionálne a ústavne konformne odôvodniť takým spôsobom, aby predošlé rozhodnutia neboli ignorované, ale naopak, aby sa s nimi súd argumentačne vysporiadal (uvedené rozhodnutie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 289/2017). Podľa odvolacieho súdu okresný súd takýmto spôsobom nepostupoval, čo žalobca v odvolaní oprávnene napadnutému rozhodnutiu aj vytýkal.

86. Žalobca v konaní označil štyri rozhodnutia všeobecných súdov (okresného a krajského súdu), ktoré otázku platnosti ručiteľského vyhlásenia žalobcu v rovnakom, resp. takmer totožnom znení posúdili ako platný úkon, resp. prejudiciálne ho neurčili ako neplatné z dôvodu neurčitého vymedzenia zabezpečovacích záväzkov. Okresný súd sa mienil s touto argumentáciou vysporiadať a konštatoval, že sa nejedná o rozhodnutia najvyšších súdnych autorít. Aj keď je tento záver správny, ide len o čiastočné vysporiadanie sa s argumentáciou žalobcu a nezohľadňuje komplexne princíp právnej istoty ako už bolo uvedené. Existencia iných súdnych rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré sa nachádzali v súdnom spise a ktoré odlišne od názoru konajúceho súdu posúdili otázku platnosti právneho úkonu, a to určitosti ručiteľského vyhlásenia, resp. prejudiciálne ho neurčili ako neplatné z dôvodu neurčitého vymedzenia zabezpečovacích záväzkov, neumožňuje aby konajúci súd túto predchádzajúcu rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov ignoroval. Hoci súd uviedol dôvody na základe ktorých považoval toto ručiteľské vyhlásenie za neplatné z dôvodu všeobecnej a neurčitej identifikácie záväzkov, na ktoré sa vzťahuje ručiteľské vyhlásenie (bod 71., 72. a 73. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia) z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva, ktoré skutkové a právne okolnosti v prejednávanej veci boli natoľko odlišné, že okresný súd dospel k opačnému záveru ako predchádzajúce súdne rozhodnutia v časti záverov o neurčitosti zabezpečovaných záväzkov v ručiteľskom vyhlásení. Strohé konštatovanie, že predložené rozhodnutia okresných a krajského súdu nie sú rozhodnutiami najvyšších súdnych inštancií nepostačuje na ignorovanie týchto rozhodnutí. Navyše pokiaľ, ako je uvedené ďalej, samotný obsah argumentácie okresného súdu o nejasnom a neurčitom vymedzení zabezpečených záväzkov v tomto štádiu konania nie je dostatočne presvedčivý na opačný záver oproti predchádzajúcim právoplatným rozhodnutiam riešiacim obdobnú, resp. totožnú právnu otázku.

87. Podľa odvolacieho súdu bolo povinnosťou súdu prvej inštancie o to viac a precízne zdôvodniť odlišný názor od predchádzajúcej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, že žalobcom predložené rozhodnutia sa týkajú priamo žalobcu. O to viac bolo dôvodné zo strany žalobcu očakávať rovnaký alebo obdobný výsledok ako v predchádzajúcich konaniach, pretože žalobcom predložené rozhodnutia sa vyslovene žalobcu týkali, nielen vo vzťahu k odlišným žalovaným, ale dokonca aj voči rovnakému žalovanému na základe rozhodnutia rovnakého súdu (rozhodnutie Okresného súdu Martin sp. zn. 17Cb/58/2021 zo dňa 19.05.2022). Pokiaľ preto súd prvej inštancie nereagoval na skorej vydané rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré neposúdili určenie záväzkov podliehajúcich ručeniu za neurčité, je odôvodnenie napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k princípu právnej istoty ako súčasťou súdnej ochrany nepresvedčivé a nedostatočné. V danom prípade bolo preto dôvodné tvrdenie žalobcu o porušení práva na spravodlivý proces z dôvodu nedostatočnej argumentácie a nedostatočného vysporiadania sa súdom v napadnutom rozhodnutí s predchádzajúcou odlišnou rozhodovacou činnosťou, aj keď všeobecných súdov nižšej inštancie, čo nezodpovedá právu žalobcu na presvedčivé rozhodnutie a odôvodnenie odklonu od predchádzajúcej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov v totožnej, resp. obdobnej právnej otázke. Takýmto postupom okresného súdu došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces v zmysle vyššie citovanej judikatúry Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR.

88. Žalobca okrem iného v tejto časti odvolania o porušení práva na spravodlivý proces vytýkal napadnutému rozhodnutiu, že okresný súd akceptoval a zaoberal sa námietkou žalovaného o neplatnosti

ručiteľského záväzku, a to napriek tomu, že žalovaný nemá postavenie účastníka ručiteľského vzťahu, t. j. vzťahu medzi žalobcom ako ručiteľom a veriteľom dlžníka spoločnosťou MEDICAL GROUP SK, a. s. Napriek tomu, že žalobca sa opakovane domáhal, aby okresný súd na tieto námietky neprihliadol, keďže žalovaný účastníkom tohto zmluvného vzťahu nebol a postavenie žalovaného sa z titulu plnenia ručením zabezpečených záväzkov čo do obsahu nemení, okresný súd sa v napadnutom rozhodnutí tejto námietke žalobcu nevenoval a neposudzoval ju.

89. Odvolací súd súhlasí so žalobcom, že z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé a nevyplýva z neho, či okresný súd pozabudol na tento prostriedok procesného útoku žalobcu, resp. ho považoval za irelevantný a nepodstatný a teda, či žalovanému v plnom rozsahu patrí právo namietať neplatnosť tohto právneho úkonu. Oprávnenosť žalovaného namietať platnosť alebo neplatnosť tohto úkonu pri riešení prejudiciálnej otázky je pritom podstatná pre rozhodnutie o veci. Práve na základe záveru o neplatnosti ručiteľského záväzku bol zamietnutý nárok žalobcu, avšak na námietky žalobcu o absencii oprávnenia žalovaného namietať neplatnosť ručiteľského záväzku nedal okresný súd v napadnutom rozhodnutí žiadnu odpoveď. Aj v tejto časti je preto odvolanie žalobcu o porušení práva na spravodlivý proces dôvodné, a to z dôvodu absencie akéhokoľvek odôvodnenia v napadnutom rozhodnutí o oprávnení žalovaného ako neúčastníka ručiteľského vzťahu namietať neplatnosť ručiteľského vyhlásenia, hoci to žalobca namietal.

90. Žalobca vytýkal okresnému súdu nedostatočné odôvodnenie ním uplatneného nároku na regres podľa § 308 ObZ a hlavne nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Arbitrárnosť videl vo formalistickom a zužujúcom interpretačnom excese pri výklade § 303, § 308 ObZ a § 451 a § 454 OZ. V súvislosti s takto namietanou arbitrárnosťou vo vzťahu k nároku na zaplatenie regresu podľa § 308 ObZ vytýkal žalobca napadnutému rozhodnutiu aj nedostatočne a neúplne zistený skutkový stav, keď okresný súd konštatoval, že identifikácia záväzkov tieto umožňuje meniť a nie je zrejmé za aký tovar a služby mali vzniknúť záväzky zabezpečené ručením, z pripojeného zoznamu faktúr nebolo možné na základe ručiteľskej listiny ustáliť, či sa jedná o tie záväzky, ktoré sa ručiteľ zaviazal ich veriteľovi plniť a ručiteľské vyhlásenie neobsahuje odkaz na zmluvu alebo inú listinu, z ktorej vyplýva jednoznačná identifikácia a nie je možné určiť, ktorý konkrétny záväzok, z ktorého zmluvného vzťahu sa žalobca zaviazal ako ručiteľ za žalovaného splniť. Odvolací súd sa stotožnil s tvrdením žalobcu o nedostatočnom a nepresvedčivom odôvodnení záveru okresného súdu o nedostatočnom určení identifikácie zabezpečeného záväzku v ručiteľskom vyhlásení, ktoré podľa okresného súdu je všeobecné a neurčité vychádzajúc z formulácie „na základe dodania tovaru a služieb veriteľom dlžníkovi do súhrnnej výšky 1.500.000,- Eur a do súhrnnej výšky 75.000,- Eur úrokov z omeškania“.

91. Okresný súd všeobecnú, nedostatočnú a neurčitú identifikáciu zabezpečovaných záväzkov odôvodnil možnosťou ľubovoľnej zmeny akéhokoľvek záväzku, ktorý by mal podliehať ručeniu. Žalobca trval na tom, že záväzok podliehajúci ručeniu bol dostatočne a určito vymedzený a naopak okresný súd neaplikoval výkladové pravidlá za účelom predchádzania neplatnosti právneho úkonu. S týmito výhradami sa odvolací súd stotožnil.

92. Odvolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní platnosti alebo neplatnosti právnych úkonov z rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít SR vyplýva zásada priority výkladu právneho úkonu v prospech zachovania jeho platnosti v záujme zachovania právnej istoty dotknutých strán právneho vzťahu. Neplatnosť právneho úkonu má byť výnimkou a nie zásadou. Zmyslom priority výkladu právnych úkonov v prospech ich platnosti je odstraňovanie právneho formalizmu zasahujúceho do zmluvnej slobody účastníkov právneho úkonu vychádzajúc z princípu zmluvnej slobody, princípu autonómie zmluvných strán ako aj povahy súkromného práva. Výklad práva pri priznávaní súdnej ochrany má plniť korekčnú a preventívnu funkciu, a to voči takým právnym úkonom súkromnoprávnej povahy, ktoré by vzhľadom na všeobecne akceptovateľné morálne a mravné etické hodnoty nespravodlivo zvýhodňovali, resp. znevýhodňovali niektorú stranu zmluvného vzťahu (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 48/2012). Uprednostňovanie výkladu smerujúceho k neplatnosti zmluvy pred výkladom zakladajúcim jej platnosť nie je ústavne konformné (napr. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 242/07, I. ÚS 243/07). Okresný súd sa však touto zásadou neriadil a ani ju v napadnutom rozhodnutí neuviedol, resp. nezdôvodnil na základe akých skutkových a právnych záverov na túto zásadu neprihliadol.

93. Zásade priority výkladu právneho úkonu smerujúceho k jeho platnosti zodpovedá aj postup súdu, ktorý je povinný v prípade nejasnosti interpretácie určitého ustanovenia sa najprv zaoberať aplikáciou výkladových pravidiel za tým účelom, aby bol obsah právneho úkonu vyložený v súlade so stavom existujúcim v čase vzniku právneho úkonu a len v prípade ak jazykové vyjadrenie je tak nejednoznačné alebo nejasné, že nie je možné ani s prihliadnutím na vôľu účastníkov usudzovať o zámere, ktorý sa má naplniť, môže súd dospieť k záveru o neurčitosti právneho úkonu, t. j. o jeho neplatnosti z tohto dôvodu (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/205/2008). Znamená to, že v súlade so zásadou priority

výkladu prejavu vôle smerujúceho k zachovaniu k platnosti právneho úkonu nastupuje povinnosť súdu aplikovať interpretačné pravidlá a len v prípade nedosiahnutia a nezistenia obsahu prejavu vôle ani na základe interpretačných pravidiel je možné dospieť k záveru o prípadnej neplatnosti právneho úkonu z dôvodu jeho neurčitosti.

94. Vo vzťahu k interpretačným pravidlám výkladu prejavu vôle odvolací súd poukazuje na to, že z nadpisu druhého dielu prvej hlavy tretej časti Obchodného zákonníka vyplýva, že tento obsahuje iba niektoré ustanovenia o právnych úkonoch s aplikáciou pre obchodnozáväzkové vzťahy, ktoré dopĺňajú všeobecnú úpravu Občianskeho zákonníka.

95. Ide o ustanovenie § 266 až § 268 ObZ, ktoré sú v zmysle § 263 ods. 1 ObZ ustanoveniami kogentnými, od ktorých sa nemožno odchyliť a ktoré osobitne riešia otázku výkladu prejavu vôle konajúcich osôb. Obchodný zákonník ako *lex specialis* tak v ustanovení § 266 sám upravuje pre výklad právnych úkonov samostatné interpretačné pravidlá majúce kogentný charakter, ktorými dopĺňa základné pravidlá výkladu právnych úkonov upravené občianskym zákonníkom ako *lex generalis* a ktoré na rozdiel od Občianskeho zákonníka viac uprednostňuje vôľu pred prejavom tejto vôle (M. Patakyová a kol.: Obchodný zákonník, Veľké komentáre, C. H. Beck, 2022, str. 1202). Ak obsah záväzkového vzťahu, z ktorého strana sporu uplatňuje svoj nárok spadá pod režim Obchodného zákonníka jeho výklad treba uskutočniť predovšetkým podľa pravidiel upravených v § 266 ObZ, ktoré dopĺňajú základné interpretačné pravidlo v § 35 ods. 2 OZ. Výkladové pravidlá podľa § 266 ObZ sú hierarchicky usporiadané. Podľa § 266 ods. 1 ObZ sa prejav vôle vykladá podľa úmyslu tej strany, ktorá vôľu prejavila, ale len za predpokladu, že tento úmysel bol známy tej strane, ktorej bol určený alebo jej musel byť známy. V prípade bežného právneho úkonu je potrebné teda vždy prvotne vychádzať z úmyslu aký právny účinok konajúce osoby mienili dosiahnuť a nie z jeho jazykového vyjadrenia. Aplikácia tohto interpretačného pravidla prichádza do úvahy vtedy, ak je nesporné, že konajúca osoba mala úmysel prejaviť určitú vôľu. Prejav vôle je podľa úmyslu konajúcej osoby možné interpretovať len vtedy, ak je nesporné, že takýto úmysel tu bol a preukáže sa, že osobe ktorej bol určený musel byť známy. Ako zákon tak aj zmluvné ustanovenie má zväčša ambíciu upraviť určitú situáciu. Ani pri tvorbe zákona, ani pri tvorbe zmluvy nie je možné predvídať všetky možné situácie, ktoré medzi zmluvnými stranami môžu nastať počas trvania ich záväzkového vzťahu, a preto zmluva nie vždy prináša jednoznačné riešenia a zmluvná úprava konkrétneho stavu niekedy nepostačuje na obsiahnutie všetkých situácií.

96. Pri nemožnosti zistenia významu zmluvného ustanovenia z hľadiska subjektívneho (úmysel konajúcich osôb) prichádza na rad hľadisko objektívne upravené v § 266 ods. 2 ObZ, ktoré dopĺňa ustanovenie § 35 ods. 2 ObZ. Jazykové vyjadrenie právneho úkonu zachyteného v zmluve je potrebné najprv vykladať prostriedkami gramatickými (z hľadiska možného významu jednotlivých použitých pojmov), logickými (z hľadiska vzájomnej nadväznosti použitých pojmov), či systematickými (z hľadiska zaradenia pojmu v štruktúre celého právneho úkonu). Rovnako platí, že pokiaľ sú pojmy použité v jazykovom vyjadrení obsahu písomnej zmluvy natoľko jednoznačné, že z nich nie je možné ani s prihliadnutím k tvrdenej vôli účastníka zmluvy usudzovať iný obsah tohto právneho úkonu, nie je možné obsah zmluvného dojednania vyložiť v úplnom rozpore s jeho jazykovým prejavom.

97. Žalobca vytýkal okresnému súdu absenciu použitia výkladových pravidiel pri závere okresného súdu, že ručiteľské vyhlásenie v časti určenia záväzkov, ktoré sú predmetom ručenia, je neurčité. Okresný súd neaplikáciu výkladových pravidiel odôvodnil tým, že nestačí tvrdenie žalobcu, že účastníkom právneho úkonu ručenia, t.j. veriteľovi a ručiteľovi bolo jasné, čo je jeho predmetom. Podľa okresného súdu je určitosť písomného prejavu vôle objektívnou kategóriou a takýto prejav vôle by nemal vzbudzovať dôvodné pochybnosti o obsahu ani u tretích osôb. Neaplikoval preto § 35 ods. 2 OZ, pretože výkladovým pravidlom nemožno dopĺňať to, čo v listine obsiahnuté nie je. Zdôraznil, že interpretácia právneho úkonu nemôže nahradzovať už vykonaný prejav vôle. Právny úkon je neurčitý, ak je vyjadrenie prejavu vôle po jazykovej stránke síce zrozumiteľné, avšak nejednoznačné a je neurčitý aj jeho vecný obsah a túto neurčitosť nebolo možné odstrániť a preklenúť ani výkladom podľa § 35 OZ a § 266 ObZ.

98. Podľa odvolacieho súdu žalobca oprávnene vytýkal napadnutému rozhodnutiu nesprávny, resp. predčasný záver o neurčitom vymedzení záväzkov podliehajúcich ručeniu ako aj neaplikáciu výkladových pravidiel. Okresný súd síce poukázal na to, že neplatnosť právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 OZ z dôvodu jeho neurčitosti nastáva vtedy, ak takúto neurčitosť nie je možné preklenúť ani výkladom právneho úkonu podľa § 35 ods. 2 OZ a v danom prípade nebolo možné výkladom dopĺňať to, čo v listine obsiahnuté nie je. Toto odôvodnenie okresného súdu nadväzovalo na tú časť jeho odôvodnenia, v ktorej dospel k záveru, že identifikácia záväzku, ktorá mala byť predmetom ručenia, je všeobecná, neurčitá a umožňuje ľubovoľne meniť záväzky, ktoré by mali podliehať ručeniu. Žalobca však namietal tento záver a odvolací súd sa s týmito výhradami stotožnil.

99. Hlavným dôvodom na základe ktorého dospel okresný súd k záveru o neurčitej identifikácii záväzkov, ktoré podliehajú ručeniu, bola ich možná zameniteľnosť. Odvolací súd konštatuje, že z predmetného ručiteľského vyhlásenia vyplýva uspokojenie žalobcom ako ručiteľom v prospech veriteľa, ak veriteľovi žalovaný ako dlžník nesplní záväzky vzniknuté medzi žalovaným a veriteľom na základe dodania tovaru a služieb do súhrnnej výšky 1.570.000,- Eur istiny a do súhrnnej výšky 75.000,- Eur úrokov z omeškania počas trvania ručenia 12 mesiacov od jeho vystavenia.

100. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé dostatočné odôvodnenie záveru okresného súdu o možnej zameniteľnosti záväzkov určených na ich zabezpečenie ručením. Z uvedeného ručiteľského vyhlásenia vyplýva vymedzenie subjektov ručiteľského záväzku, a to žalobcu ako ručiteľa, spoločnosti MEDICAL GROUP SK, a. s. ako veriteľa a žalovaného ako dlžníka. Vymedzenie ručiteľa, veriteľa a dlžníka nie je sporné. Z vymedzenia záväzkov podliehajúcich ručeniu vyplýva, že sa jedná o záväzky na základe „dodania tovaru a služieb“ veriteľom pre žalovaného ako dlžníka. Týmto spôsobom je vyjadrený aj právny dôvod, a to dodanie tovaru a služieb, pričom okresný súd neuviedol, či považuje toto vymedzenie právneho dôvodu za neurčité, resp. neuviedol dôvody jeho neurčitosti. Z ručiteľského vyhlásenia vyplýva aj rozsah ručenia, a to v dohodnutej výške istiny ako aj úrokov z omeškania. Z uvedeného teda vyplýva určenie dlžníka, veriteľa a ručiteľa, vymedzenie právneho dôvodu vzniku zabezpečených záväzkov (dodanie tovaru a služieb), ako aj rozsah tohto ručenia (istina 1.570.000,- Eur) a zároveň vyplýva aj doba trvania ručenia (12 mesiacov od vystavenia ručiteľskej listiny).

101. Okresný súd neuviedol v napadnutom rozhodnutí akým spôsobom bolo možné meniť takto určené záväzky identifikované maximálnou sumou, identifikované druhom právneho vzťahu (dodanie tovaru a služieb), identifikované dodávateľom a odberateľom a dobou trvania ručenia. Okresný súd teda neuviedol, či takto vymedzený záväzok je zameniteľný z pohľadu vymedzenia subjektov veriteľa a dlžníka, či je zameniteľný z pohľadu výšky plnenia alebo právneho dôvodu. Z ručiteľského vyhlásenia vyplýva dlhodobejšia existencia právnych vzťahov medzi žalovaným a veriteľom pri dodávaní tovaru a služieb, čo sporné ani nebolo a sporné nebolo ani to, že okrem záväzkov, ktorých uhradenia sa žalobca voči žalovanému domáhal z titulu ručenia, existovali aj iné záväzky, ktoré neboli uplatnené z titulu ručenia. Z takto dojednanej úpravy v ručiteľskom vyhlásení vyplýva suma konkrétne určených záväzkov za dodanie tovaru a služieb, a to do výšky istiny 1.570.000,- Eur, pričom zodpovedá tvrdeniu okresného súdu, že do takto určenej výšky je možné zaradiť akýkoľvek záväzok zodpovedajúci vymedzeniu subjektov dodávateľa a odberateľa, vymedzeniu povahy záväzku (za dodanie tovaru a služieb) existujúceho počas doby do jedného roka od vystavenia ručiteľského vyhlásenia. Nie je zrejmé, čo mienil okresný súd svojim konštatovaním o tom, že nie je zrejmé za aký tovar a za aké služby majú vzniknúť žalovanému záväzky voči veriteľovi. Ručiteľské vyhlásenie jednoznačne obsahuje identifikáciu záväzku „za dodanie tovaru a služieb“, t.j. akéhokoľvek tovaru a služieb medzi veriteľom a dlžníkom počas trvania ručenia. Okresný súd neuviedol, čo konkrétne v slovnom spojení „za dodanie tovaru a služieb“ vo vzťahu k vymedzeniu záväzku medzi konkrétnymi subjektami v konkrétne určenom časovom období je nedostatočne určité.

102. Okresný súd ďalej vyslovil pochybnosti, že z takéhoto ručiteľského vyhlásenia nevyplýva, či skutočne tie záväzky, ktoré boli uvedené v prílohe k výzve veriteľa voči žalobcovi zo dňa 04.07.2022 a v oznámení žalobcu voči žalovanému zo dňa 20.07.2022, sú tými záväzkami, na ktorých zabezpečenie sa ručením žalobca zaviazal. Podľa odvolacieho súdu však z ručiteľského vyhlásenia vyplýva, že akékoľvek záväzky spĺňajúce definíciu „za dodanie tovaru a služieb“ od veriteľa pre žalobcu, a to do hodnoty istiny 1.570.000,- Eur po dobu jedného roka od vystavenia ručiteľského vyhlásenia spadajú do ručiteľského záväzku žalobcu. Záver o možnosti meniť záväzky, ako to uviedol okresný súd, podliehajúce ručeniu je správny do tej miery, že do dohodnutej sumy istiny 1.570.000,- Eur, pokiaľ ide o záväzky vymedzené z titulu dodania tovaru a služieb počas trvania ručenia, ide o záväzky na úhradu ktorých sa žalobca ako ručiteľ v prospech veriteľa žalovaného zaviazal. Takto dohodnutý režim ručenia zodpovedá existujúcemu zmluvnému vzťahu, a to opakovaným dodávkam vo väčšom množstve tovaru a služieb od veriteľa v prospech žalovaného, a teda priamo predpokladá možnosť dopĺňania konkrétnych záväzkov z takéhoto vzťahu pod ručenie, na ktoré sa žalobca zaviazal. Podľa odvolacieho súdu by mohla vzniknúť pochybnosť len o tom, či konkrétny záväzok uhradený žalobcom z titulu ručenia, spadá pod jeho vymedzenie v ručiteľskom vyhlásení, čo však nemá vplyv na určitosť vymedzenia zabezpečeného záväzku v ručiteľskom vyhlásení, ale len na posúdenie, či konkrétny záväzok spĺňa dohodnuté podmienky podľa ručiteľského vyhlásenia.

103. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva, či okresný súd pri posudzovaní platnosti ručiteľskej listiny z titulu určitosti vymedzenia záväzkov spadajúcich pod ručenie aplikoval zásadu priority výkladu prejavu vôle smerujúceho k platnosti a nie k jej neplatnosti. Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že okresný súd neaplikoval žiadne výkladové pravidlo, ktorého aplikácia predchádza záveru

o neplatnosti právneho úkonu pre jeho neurčitosť, pričom dostatočne neodôvodnil, zohľadňujúc konkrétny individuálny skutkový stav veci a vzťah medzi žalovaným a veriteľom, prečo je toho názoru, že sa jedná o tak neurčité ustanovenie, ktoré vôbec neumožňuje aplikovať výkladové pravidlá pri interpretácii prejavu vôle. Správne uviedol, že z ručiteľského vyhlásenia musí byť zrejmé, o ktorý určitý záväzok sa jedná, a to z hľadiska jeho obsahu, rozsahu a právneho dôvodu. Obsahom ručiteľského záväzku je povinnosť peňažnej úhrady veriteľovi. Rozsah peňažného záväzku je taktiež uvedený výškou istiny a výškou úroku z omeškania. Právny dôvod je tiež uvedený označením druhu obchodov (za dodanie tovaru a služieb). Okresný súd nevysvetlil, ktoré z vyššie uvedených identifikujúcich znakov vymedzenia záväzkov podliehajúcich ručeniu nespĺňa požiadavku určitosti. Jeho záver o neurčitosti vymedzenia záväzkov podliehajúcich ručeniu je preto predčasný, t. j. nesprávny.

104. Žalobca v odvolaní namietal nesprávny záver okresného súdu o neplatnosti ručiteľského vyhlásenia, pretože má simulovať iný zastretý právny úkon a ručiteľské vyhlásenie je neplatné z dôvodu absencie vážnosti vôle podľa § 37 ods. 1 OZ. Vzhľadom na ručiteľské vyhlásenie, podľa ktorého ručiteľ splní plnenie veriteľovi na základe splnenia všetkých podmienok podľa bodu 3.3 Zmluvy o poskytnutí finančných služieb a keďže táto zmluva obsahovala dohodu medzi žalobcom a veriteľom, že žalobca má za poskytnuté ručenie nárok na zaplatenie odmeny, takto zistená skutočnosť viedla okresný súd k záveru o simulovanom právnom úkone a neplatnosti ručiteľského vyhlásenia, keďže toto zastiera iný právny úkon, a to Zmluvu o poskytnutí finančných služieb, pretože je len naplnením dohodnutej finančnej služby podľa tejto zmluvy. Ručiteľským vyhlásením bol zastretý tento iný právny úkon, a teda platí tento iný úkon, t. j. Zmluva o poskytnutí finančných služieb. Okresný súd na jednom mieste uviedol, že je nesporné, že ručiteľská listina zodpovedá vôli účastníkov tejto nepomenovanej zmluvy, je naplnením jej obsahu, t. j. poskytnutie finančnej služby za odplatu. Ďalej však uviedol, že ručiteľské vyhlásenie je neplatné, nakoľko sa jedná o simulovaný úkon, v ktorom absentuje vážnosť vôle.

105. Odvolací súd poukazuje na vnútornú rozpornosť uvedeného odôvodnenia, keď na jednej strane okresný súd konštatuje, že ručiteľská listina nesporne zodpovedá vôli účastníkov Zmluvy o poskytovaní finančných služieb a na druhej strane konštatoval, že v ručiteľskom vyhlásení absentuje vážnosť vôle. Podľa odvolacieho súdu sa jedná o vnútornú rozpornosť, keď na jednej strane okresný súd konštatuje, že ručiteľské vyhlásenie zodpovedá prejavenej vôli (podľa Zmluvy) a na druhej strane tvrdí, že je tento úkon neplatný práve pre nedostatok vážnosti vôle. Odvolaciemu súdu nie je zrejmé, keď na jednej strane okresný súd poukazoval na to, že ručiteľská listina zodpovedá vôli účastníkov podľa nepomenovanej zmluvy, ktorá upravuje podmienky a predpoklady vystavenia ručiteľského vyhlásenia a zároveň ručiteľské vyhlásenie považoval za simulovaný úkon, u ktorého vážnosť vôle absentuje, avšak (ručiteľské vyhlásenie) je zároveň podľa okresného súdu naplnením obsahu Zmluvy o poskytovaní finančných služieb. Odvolací súd konštatuje, že jediným účelom Zmluvy o poskytovaní finančných služieb bolo poskytnutie finančných služieb, a to vo forme ručenia žalobcom za záväzky žalovaného. Okresný súd nevysvetlil, ako mal byť naplnený obsah Zmluvy o poskytovaní finančných služieb, bez existencie ručenia, keďže ručiteľskú listinu posúdil ako neplatnú pre absenciu vážnosti vôle, pričom na druhej strane uviedol, že ručiteľská listina nesporne zodpovedá vôli účastníkov Zmluvy o poskytovaní finančných služieb a je naplnením jej obsahu. Záver okresného súdu o neplatnosti ručiteľského vyhlásenia z dôvodu simulovaného právneho úkonu a pre absenciu vôle je predčasný, teda nesprávny.

106. Voči záveru okresného súdu o absolútnej neplatnosti právneho úkonu ručenia z dôvodu jeho rozporu s § 39 ods. 1 OZ, keďže bola dohodnutá odplata za poskytnutie ručenia žalobca namietal, že tento záver je v rozpore so zásadou zmluvnej voľnosti a princípu autonómie konania subjektov práva, takéto dohodnutie odplaty nie je zakázané a je preto dovolené podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy SR.

107. Okresný súd dospel k záveru o neplatnosti ručiteľského vyhlásenia podľa § 39 OZ z dôvodu kogentnej úpravy § 303 ObZ, v ktorom je upravený vzťah medzi ručiteľom ako osobou odlišnou od dlžníka a veriteľom, ktorého obsahom je záväzok dlžníka uhradiť veriteľovi dlžníkom nezaplatený záväzok, pričom zákon nepodmieňuje poskytnutie ručenia za protihodnotu, teda za protiplnenie ručiteľovi od veriteľa.

108. Odvolací súd zdôrazňuje, že dohoda o odplate za poskytnutie ručenia nie je obsiahnutá v ručiteľskom vyhlásení, ale v Zmluve o poskytovaní finančných služieb (Zmluva). Nie je odvolaciemu súdu zrejmé na základe akých právnych a skutkových úvah, pokiaľ by aj okresný súd posúdil dojednanie v Zmluve o poskytovaní finančných služieb o poskytnutí ručenia za odplatu za neplatné, sa tento dôvod neplatnosti vzťahuje aj na samostatné ručiteľské vyhlásenie. Záväzok z ručenia vzniká na základe ručiteľského vyhlásenia, a to bez ohľadu na súhlas alebo nesúhlas žalovaného ako dlžníka. Ako bolo uvedené judikatúra najvyšších súdnych autorít preferuje výklad smerujúci k platnosti právnych úkonov za účelom maximálneho zachovania zmlúv, resp. právnych úkonov. V súlade s touto zásadou je aj ust. § 41 OZ, podľa ktorého pokiaľ je možné určitú časť zmluvy alebo právneho úkonu vyčleniť tak, že prípadná

neplatnosť konkrétneho ustanovenia právneho úkonu sa nedotýka ďalších ustanovení zmluvy alebo právneho úkonu, neplatnou je len táto časť.

109. Okresný súd neuviedol, či sa týmito zásadami riadil a nevysvetlil na základe akých postupov a úvah určil ručiteľské vyhlásenie v celom rozsahu za neplatné z dôvodu rozporu s § 39 OZ, pokiaľ predpoklady zaplatenia odmeny za ručenie nie sú upravené v ručiteľskom vyhlásení, ale v Zmluve o poskytovaní finančných služieb. Okresný súd neuviedol ani to, či sa jedná podľa jeho názoru o neplatnosť z dôvodu, že právny úkon odporuje zákonu alebo z dôvodu, že ho obchádza alebo preto, že sa prieči dobrým mravom, pričom sa jedná o samostatné a odlišné dôvody neplatnosti právneho úkonu. Okresný súd nevysvetlil, či posledný odsek ručiteľského vyhlásenia, ktorý odkazuje na plnenie žalobcu ako ručiteľa za súčasného splnenia všetkých podmienok podľa čl. 3.3 Zmluvy je alebo nie je možné vyčleniť z ručiteľského vyhlásenia a posúdiť samostatné zvyšné časti ručiteľského vyhlásenia a vyhlásil celé ručiteľské vyhlásenie za neplatné. Takýto postup nie je v súlade so zásadou výkladu právnych úkonov smerujúcich k ich platnosti a nedáva odpoveď ani na absenciu aplikácie ust. § 41 OZ. Okresný súd sa nevysporiadal ani so žalobcom namietanou zásadou, čo nie je zakázané je dovolené, obzvlášť v obchodnozväzkových vzťahoch, kedy úprava obchodného zákonníka favorizuje prejav vôle zmluvných strán pred dispozitívnou úpravou zákona, čo vyplýva aj z rozsahu kogentných ustanovení vymenovaných v § 263 ObZ, podľa ktorého sa za kogentné považujú len tie ustanovenia, ktoré sú v tomto ustanovení vymenované.

110. Okresný súd neuviedol akým spôsobom dohoda o odplate za poskytnuté ručenie je v rozpore s úpravou § 303 ObZ s následkom absolútnej neplatnosti podľa § 39 OZ. Odôvodnenie okresného súdu, že kogentné ustanovenie § 303 ObZ nepodmieňuje poskytnutie ručenia za protihodnotu, čo podľa okresného súdu spôsobuje neplatnosť ručiteľského vyhlásenia (so zdôraznením, že záväzok na odplatu nie je obsiahnutý v ručiteľskom vyhlásení, ale v samostatne uzavretej nepomenovanej zmluve) je nedostatočné, nepresvedčivé a nedáva odpovede na výhrady žalobcu voči záveru o neplatnosti (celého) ručiteľského vyhlásenia.

111. Z napadnutého rozhodnutia nevyplýva, či okresný súd zohľadnil predmet podnikania žalobcu, nevyplýva ako sa vysporiadal s pojmom „finančné služby“, pod ktorými si žalobca a veriteľ dohodli poskytnutie ručenia, nevyplýva ako sa vysporiadal s tvrdením žalobcu, že práve takýmto prevzatím ručenia voči konkrétnemu subjektu vo veľkom rozsahu preberá na seba riziko prípadného uplatňovania nároku voči insolventnému subjektu, nevyplýva ako sa vysporiadal s princípom zmluvnej voľnosti v obchodnozväzkových vzťahoch. Žiadne úvahy a závery z napadnutého rozhodnutia v tomto smere o neplatnosti ručiteľského vyhlásenia podľa § 39 OZ nevyplývajú.

112. Žalovaný namietal nedostatočné odôvodnenie v rozpore so zisteným skutkovým stavom a nesprávny právny záver okresného súdu v bode 84. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Okresný súd v tejto časti odôvodnil nevyhovenie ani eventuálnemu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia tým, že plnenie žalobcu v prospech veriteľa nebolo plnením za žalovaného, ale plnením zmluvného záväzku žalobcu voči veriteľovi. Ani s týmto záverom sa odvolací súd nestotožnil.

113. Ako uviedol žalobca v odvolaní, z tejto časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva identifikácia žiadneho iného peňažného záväzku žalobcu voči veriteľovi okrem tej povinnosti, na ktorú sa zaviazal z titulu ručenia za záväzky žalovaného. Nie je preto zrejmé, aký iný zmluvný záväzok, okrem záväzku z ručenia, mal žalobca veriteľovi plniť, pokiaľ sa nejednalo o plnenie za žalovaného z titulu ručenia. Pokiaľ tým mienil okresný súd poukázať na skutočnosť, že v prípade jeho prejudiciálneho záveru o neplatnosti ručiteľského záväzku nemožno plneniu žalobcu v prospech veriteľa priznať solučné účinky, t. j. plneniu s následkom zániku záväzkov žalovaného, potom sa mal vysporiadať s úpravou § 454 Občianskeho zákonníka. Toto ustanovenie pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia má iný skutkový základ ako § 451 OZ. Skutkovým základom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 454 OZ je situácia, kedy sa bezdôvodne obohatil ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám. Predpokladom tohto nároku je zákonom, zmluvou alebo iným právnym dôvodom stanovená povinnosť určitej osoby, t. j. dlžníka, plniť v prospech veriteľa. Pokiaľ tretia osoba mimo zmluvného vzťahu dlžníka a veriteľa poskytne veriteľovi plnenie za dlžníka, hoci takúto povinnosť sama nemá a plní s následkom zániku dlhu dlžníka, t. j. veriteľ ako aj tretia osoba mimo postavenia dlžníka, ktorá vykonáva úhradu, majú vedomosť a úmysel smerujúci k splneniu dlhu dlžníka, potom vznikne právny nárok osobe plniacej za dlžníka domáhať sa voči dlžníkovi tej úhrady, ktorú za neho poskytol veriteľovi. K takémuto dôsledku však nedôjde, ak tretia osoba plnila voči veriteľovi proti vôli dlžníka (Števček, Dulak, Bajánková, Fečík, Sedlačko, Tomašovič a kol.: Občiansky zákonník II, Veľké komentáre, 2. vydanie, C.H.Beck, rok 2019, str. 1735). O prípad plnenia proti vôli dlžníka v prejednávanej veci nejde, pretože napriek dvom oznámeniam, a to veriteľa ako aj žalobcu ako ručiteľa, žalovaný neuplatnil žiadnu námietku a nesúhlas s takýmto plnením žalobcu za žalovaného.

114. Ak by aj teda okresný súd prejudiciálne dospel k záveru o neplatnosti ručiteľského vyhlásenia, potom mal vzhľadom na zistený skutkový stav, napriek absencii účinkov plnenia ručiteľa (z dôvodu neplatného ručiteľského vyhlásenia) vychádzajúc z doteraz vykonaného dokazovania posúdiť a vyhodnotiť úmysel žalobcu ako tretej osoby plniť v prospech veriteľa ako aj vôľu tohto veriteľa žalovaného, prijať plnenia od žalobcu za dlh žalovaného. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v bode 84. pritom nevyplýva, ako už bolo uvedené, ktorý iný peňažný záväzok, okrem dohodnutého plnenia z titulu ručenia, mal žalobca plniť svojmu veriteľovi podľa Zmluvy o poskytovaní finančných služieb. Okresný súd žiaden takýto iný zmluvný záväzok neidentifikoval a neurčil, pričom práve na tomto skutkovom závere, že žalobca plnil iný záväzok a nie záväzok z ručenia, dospel k záveru o nespĺnení predpokladov vzniku bezdôvodného obohatenia podľa § 454 OZ. Aj v tejto časti je záver okresného súdu predčasný/nesprávny.

115. Vzhľadom na predčasný/nesprávny záver o neplatnosti ručiteľského vyhlásenia a o nespĺnení predpokladov vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 454 OZ sa okresný súd už následne nezaoberal ďalšími námietkami žalobcu vo vzťahu k uplatnenej sume paušálnej náhrady za uplatnenie pohľadávky v celkovej výške 5.680,- Eur, ani námietkami ohľadne okamihu vzniku omeškania, ktoré uplatnil žalovaný voči úrokom z omeškania.

116. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú význam pre rozhodnutie a zostali sporné (napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/05 zo dňa 16.03.2005). Strana konania má však právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ktoré musí byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu jeho správnosti v konaní o opravnom prostriedku. Pokiaľ v rozhodnutí absentuje vysporiadanie sa so spornými skutkovými tvrdeniami, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie o uplatnenom nároku, ide o nepreskúmateľné rozhodnutie. Takéto rozhodnutie porušuje právo účastníka na spravodlivý proces, pretože mu upiera možnosť skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

117. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že okresný súd sa v napadnutom rozhodnutí nedostatočne venoval tvrdeniam a prostriedkom procesného útoku žalobcu, keď sa vôbec nevenoval otázke oprávnenosti žalovaného ako dlžníka namietat' neplatnosť ručiteľského vyhlásenia, keď sa nezaoberal a nevysvetlil odklon od rozhodovacej činnosti všeobecných súdov z totožnej/obdobnej skutkovo a právnej veci, keď predčasne/nesprávne dospel k záveru o neplatnosti ručiteľského vyhlásenia z dôvodu neurčitého vymedzenia záväzkov podliehajúcich ručeniu, keď zmätočne dospel k záveru o neplatnosti ručiteľského vyhlásenia z titulu simulovaného právneho úkonu pre absenciu vážnosti vôle podľa § 37 ods. 1 OZ, keď nedostatočne odôvodnil záver o absolútnej neplatnosti ručiteľského vyhlásenia podľa § 39 OZ a keď predčasne posúdil absenciu predpokladov vzniku nároku na bezdôvodné obohatenie.

118. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

119. Odvolací súd pripomína, že vzhľadom na povahu uplatnenia primárneho nároku (z titulu regresu podľa § 308 ObZ) a eventuálneho nároku (z titulu bezdôvodného obohatenia) je povinnosťou súdu vysporiadať sa s celým uplatneným nárokom. Pokiaľ okresný súd nevyhovie primárnemu nároku na zaplatenie dlžnej sumy z titulu regresu podľa § 308 ObZ, je povinný sa vysporiadať aj s petitom eventuálnym, t. j. rozhodnúť o ňom taktiež vo výrokovvej časti rozhodnutia (Bureš, Drápal. Mazanec: Občanský soudní řád, Komentář, 2. vydání, C.H. Beck, str. 342).

120. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne posúdi žalobcom uplatnený nárok, a to z obidvoch uplatnených dôvodov (primárneho ako aj eventuálneho) a rozhodne o nich s prihliadnutím na skutkový stav veci, vykonané dokazovanie, realizované prostriedky procesného útoku a obrany tak, že v napadnutom rozhodnutí sa dostatočným a zrozumiteľným spôsobom vyjadrí k nárokom žalobcu vo vzťahu k uplatneným námietkam žalovaného. Svoje skutkové závery vyhodnotí na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu, pričom právne a skutkové závery náležite odôvodní. Pri svojich skutkových a právnych záveroch zohľadní judikatúru najvyšších súdnych autorít, vrátane zohľadnenia preferencie výkladu smerujúcich k platnosti právnych úkonov, v prípade potreby posúdi aj prípadnú čiastočnú neplatnosť právneho úkonu a možnosť jej oddelenia od zostávajúcej časti. Náležite odôvodní záver o neurčitosti záväzku podliehajúcего ručeniu vzhľadom na kritériá, ktoré vyplývajú z písomne vystaveného ručiteľského vyhlásenia. V prípade ak neaplikuje výkladové pravidlá tak jednoznačne uvedie, v ktorej časti bolo vymedzenie záväzku tak neurčité, že ani pri použití výkladových pravidiel nemohol dospieť k záveru o určitosti právneho úkonu. V prípade priznania nároku, či už na základe primárneho alebo eventuálneho petitu sa bude zaoberať náležite aj námietkami žalovaného o okamihu vzniku omeškania žalovaného voči žalobcovi pri zohľadnení právneho dôvodu priznania nároku. V takom prípade posúdi aj námietky voči výške a spôsobu uplatnenia paušálnej náhrady

s prihliadnutím na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR pod č. R 11/2023 zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR a svoje závery náležite odôvodní.

121. O náhrade trov prvostupňového ako aj odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 396 ods. 3 CSP v novom rozhodnutí o veci.

122. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).